

Det. I. 2484

A FELSŐ-BORSODI
EV. REFORM. EGYHÁZMEGYE

1906. SEPT. 4—5. NAPJAIN EDELENYBEN
≡ TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK ≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

SZUHAY BENEDEK

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK, 1906.

NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

A FELSŐ-BORSODI
EV. REFORM. EGYHÁZMEGYE

1906. SZEPT. 4—5. NAPJAIN EDELÉNYBEN
≡≡≡ TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK ≡≡≡

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

SZUHAY BENEDEK

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK, 1906.

NYOMTATTA RADIL KÁROLY A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

A FELSŐBORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE 1906. SZEPTEMBER
4—5. NAPJAIN EDELÉNYBEN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Vadászy Pál
esperes

Ragályi Béla
egyházmegyei gondnok

elnöklete alatt:

<i>Svingor József,</i>	<i>Szekrényessy Árpád,</i>
<i>Balogh István,</i>	<i>Gróf Vay Tihamér,</i>
<i>Botos József,</i>	<i>Zsóry Gusztáv,</i>
<i>Bodnár István,</i>	<i>Bárczay László,</i>
<i>Dávid József,</i>	<i>Zsóry György</i>
<i>Szuhay Benedek</i>	
<i>papi</i>	<i>világi</i>
<i>tanácsbírák.</i>	

Szuhay Benedek egyházmegyei papi főjegyző,
Molnár László egyházmegyei világi főjegyző,
Elek József egyházmegyei papi aljegyző,
Svingor József egyházmegyei dékán,
Dr. Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyész.

Bárdos István, Bartha Gyula, Batta József, Beregszászy Ferenc,
Bodolay Miklós, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Doktor Gyula, Csapó
János, Csiky Zoltán, Farkas József, Kazay Géza, Konyha Pál, Nagy
Barna, Nagy Ferenc, Osváth Zoltán, Rozgonyi László, Szentmártoni
Dániel, Tóth János lelkészek; Simon József nyugalomba vonult lelkész,
Almássy Bertalan, Kun József, Tussay János s.-lelkészek.

A tanítótestület részéről mint képviselők: *Gööz Ferenc, Szigyi László*.
Ezenkívül egyházak küldöttei, tanítók és nagyszámú hallgatóság.

1. Esperesünk a közgyűlés működésére Isten megáldó és megszentelő kegyelmét kérő áhítatos imája után egyházmegyei gondnokunk a jelenvoltakat szívesen üdvözölvén,

a közgyűlést megnyitotta.

2. Esperesünk felolvasta a tavaszi közgyűlésünk óta az egyházmegyében történt nevezetesebb eseményekről készített hivatalos félévi jelentését, mely következőleg hangzik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Ha tavaszi közgyűlésünk óta lefolyt kevés idejű multunkra komoly figyelemmel visszatekintünk: egy nap sem emelkedik ki annyira a többiek sorából, mint június 20-ika, vagyis a bécsi békekötés örök emléké szent napja, az a háromszázados jubiláris nagy nap, melyen történelmünk nagy alakjai közt a legnagyobbak egyikének, Bocskay Istvánnak, a magyar ref. Sion egyik lánglelkű apostolának, a nemzeti szabadság buzgó védőjének emléke előtt kell meghajlani minden igaz magyarnak, mégpedig felekezeti különbség nélkül, mert ő, habár legközvetlenebbül — mint jó egyháztag — saját egyháza féltékenyen ápolt érdekeit ölelte is magához: de szélesebb körben forgó működése a közös haza javára is irányuló volt, midőn az alkotmányos szabadság elnyomására föl-emelt fegyverét oly dicsőséggel villogtató, úgy, hogy midőn a drágakövekkel ékesített királyi korona fejére tétetett, az igazi minta-hazafi szerénységével utasítá ezt vissza azon loyális megindokolással, hogy Magyarországon, míg a koronás király él, másnak nem lehet koronát viselni.

Június 20-ika óta most van az első ünnepélyes alkalom arra, hogy az ő nagy szelleme iránti hódoló tiszteletünknek egyhangú lelkesedéssel kifejezést adjunk, alkalom- és kötelességszerű megnyilatkozása tehát lelkivilágunknak azon hódolat, mellyel az ő nagy nevének áldozunk, mint Magyarország Mózesének, ki nemzetét, egyházát a lelkiismereti szabadság Kanahánjába vezeté, hogy annak világánál imádjá Istenét minden — a nyüzgő dogmák ter-

hét hordozó lélek. Illő tehát, hogy egyházmegyénk közönsége is megálljon az ő ércnél is maradandóbb emlékei előtt és azok előtt leborulva, adjunk hálát az égnek, hogy őt nekünk adta és miután a hálátlan utókor még máig sem róta le a kegyelet adóját iránta: emeljünk neki oszlopot szivünkben és jegyzőkönyvünkben addig is, míg hozzá méltó emléket állít számára a föleszmélt kegyelet.

De térjünk vissza a nagy szabadsághős keblünkben emelt Pantheonjától egyházi életünk szerény munkaterére, megfigyelve a mellettünk és velünk haladó idő okulásra, nagyobb tevékenységre serkentő tanulságait, — és használjuk fel azokat működésünk minden vonalán, hogy a gondjainkra bizott nyáját összetartva, legeltessük a tiszta evangyéliomi szabadság szép kies mezején, ha kell: tejnek italával, ha kell: tettekben nyilatkozó hittel, hogy a felénk leselkedő lélekhalászat aulikus hódításainak sikeresen ellene állhassunk. Oh, mert a láthatáron ugy egyházi, mint polgári téren sokszor sötét foltok jelentkeznek, melyek gyakran kapcsolatos viszonyban éreztetik egyházi életünkre is kiható romboló hatásukat s amelyeknek csak jól szervezett egyesülésben rejlt erővel állhatunk ellen.

Ezért szükséges a haladó korrallal együtt haladni, hogy mint a szivben lüktető élet a test minden részével érezteti a vérkeringésben nyilvánuló hatását s ezáltal a testi szervezet központjává válik: úgy legyünk mi is a közélet minden erkölcsi értéket képviselő szereplési körében hű és buzgó tényezők, mert nincs visszaszítatóbb, mintha a lelkész működésének nincs meg a kívánt ethikai tartalma, vagyis midőn a lelkész Mammon szolgája lesz.

Emelkedjünk felül tehát a tulságosan anyagiak utáni sóvárgás korlátain, mert bár elsőrangú kelléke a léleknek az anyagiaktól nem függő szárnyalása: de az összhangot lehetőleg fel kell tartanunk a kettő között, hogy azok kölcsönös hatása alatt *legyünk a föld savaí, mert ha a só megízetlenül, mivel sózatik meg?* Csak így érdemelhetjük a jelen méltánylását, elismerését, így várhatjuk a jövőtől is rólunk való gondoskodását, mi az 1848. XX. t. c. megvalósításában nyerne nemcsak anyagi fedezetet hanem az egyenlőség és viszonyosság nagy elvének tényleges alkalmazása alapján erkölcsi kielégítést is.

Ily érzések és gondolatok hatása alatt szivből üdvözölve a nt. egyházmegyei közgyűlés tagjait, magamat ismert kegyességébe, jóindulatába ajánlom.

Közgyűlésünk e tájékoztató, szellemi és anyagi ügyeinket híven feltüntető jelentéseért szeretve tisztelt esperesének köszönetet szavaz.

3. Az esperesi félévi jelentés a bécsi béke 300-ados évfordulójáról s ennek kivívójáról, Bocskay István erdélyi fejedelemtől is kegyelettel és hódolattal megemlékezvén :

közgyűlésünk az emlékezés hatása alatt állva, lelke elé idézi azt a halhatatlan dicsőségű nagy férfiút, aki 300 évvel ezelőtt ezer ellenséggel, gyanúsítással, árulással, hatalommal s a gonosznak minden szövetségeseivel szemben állást foglalva, mint református hitvallásunknak törhetlen tagja, kivívta az üldözött vallás védelmezésére azt a bécsi békekötést, mely örök időkre biztosította a mi sok megpróbáltatásokon keresztülment vallásunknak fennmaradását s ugyanekkor megoltalmazta ennek a sorsüldözött magyar nemzetnek is azon törvényben biztosított jogát, hogy ezt a nemzetet sem parancsokkal, sem rendeletekkel kormányozni nem lehet, hanem csak alkotmányos törvényeivel és ennek határai között. S midőn a magyar haza szabadságának megoltalmazása lebegett nagy lelke előtt: ugyanekkor lelke igaz meggyőződésével s hatalmas karjának erejével, hős hajdúival megoltalmazta protestáns vallásunkat is s ő volt az első, aki cselekedeteivel beírta a nemzet története könyvébe azon sokszor megbizonyított igazságot, hogy ez a református vallás nem lehet más, mint nemzeti, mint magyar vallás s akik ezt követik, a hazának ellenségei, árulói soha; de martírjai igen is sokan és sokszor voltak.

S ha leborúlt az ő nagy lelke nagysága előtt a 300-ados ünnepen az egész ország: úgy nekünk, a református egyházmegye tagjainak, különösbbe is hálával kell fordulni a minden jók édes atyjához, hogy őt nekünk adta, a mi val-

lásunkba nevelte s nemcsak fölemelendő szobra fog lelkünkhöz beszélni szabadságról és hit-hűségről, de beszél egész élete, szívének minden dobbanása, lelkének minden gondolata.

Fény nevére, áldás életére!

4. Miklós Ödön világi tanácsbíró családjában történt betegség miatt közgyűlésünkön meg nem jelenhetvén,

elmaradása igazoltatott.

5. Olvastatott a Sajószentpéteren 1906. június 10-én felvett szavazatbontó-bizottsági jegyzőkönyv, melynek értelmében a Vladár Ervin lemondásával megüresedett világi tanácsbírói állásra a 49 anyaegyház szavazatainak általános szótöbbségével (32) Zsóry György ózdi főszolgabíró és egyházmegyei világi aljegyző választatott meg.

Ujjonnan választott világi tanácsbíró az eskü ünnepélyes letévése után a nem várt kitüntető bizalmi állást — világi aljegyzői állásáról való lemondása mellett — köszönettel elfogadja, hatásos beszédben magát egyházmegyénk pártoló szeretetébe ajánlja. Közgyűlésünk pedig az új tanácsbíró kormányzó-asztalánál jó reménységgel és szeretettel üdvözli.

S miután lemondása elfogadtatott, a világi aljegyzői állásra a szavazás elrendeltetett. Beadási határidő november 1. A szavazatok felbontásával, esetleg az új szavazás elrendelésével a segélyosztó-bizottság bizatik meg.

6. Olvastatott a lemondás folytán megüresedett sajkócaizai lelkészválasztás alkalmával felvett jegyzőkönyv, mely szerint nevezett egyház lelkészévé általános szótöbbséggel *Bartha Gyula* tarcali s.-lelkészt választotta.

Minthogy a választás E. T. idevonatkozó §§-ainak szigorú betartásával történt, a választást közgyűlésünk megerősíti s Bartha Gyulát

kötelezi, hogy új állomását 1907. április 24-én tartozik elfoglalni. Beigtatására *Svingor József* és *Zsóry György* szakaszbeli tanácsbírák kiküldetnek.

7. *Bálint János* nyomári tanító Sajóbáonyra, *Balogi Lajos* Sajószentpéterre (III), *Kövér Gyula* Szilvássváradra (II) rendes tanítókul megválasztatván :

közgyűlésünk e választásokat megerősíti, nevezett tanítókat okmányaik alapján jó reménységgel üdvözli, kik közül e két utóbbi a hivatalos esküt is ünnepélyesen letette, miről a bizonyítvány kiadatott.

8. *Dávid József* egyházmegyei tanácsbíró jelenti, hogy tavaszi közgyűlésünk 6-ik pontja értelmében *Csiky Zoltán* ládbessenyői lelkészt hivatalába ünnepélyesen beiktatta.

Tudomásul vétetik.

9. Ugyanazon jegyzőkönyv 7-ik pontja értelmében *Nagy Ferenc* damaki ujonnan választott lelkész beerősítése jelen közgyűlésünkre halasztatván,

közgyűlésünk Nagy Ferenc lelkészt nevezett lelkészi állásra beerősíti s ünnepélyes beiktatására *Szuhay Benedek* és gr. *Vay Tihamér* szakaszbeli tanácsbírákat kiküldi.

10. *Dávid József* hangácsnyomári lelkész jelenti, hogy a megüresedett nyomári tanítóságra, bár választottak oklevelest, de valószínű, hogy aligha lesz tanítójuk, mivel a választási jegyzőkönyvre s díjlevélre az illető mitsem válaszolt.

Közgyűlésünk e jelentést tudomásul véve, utasítja nevezett egyház elöljáróságát, hogy az iskola tanítási ellátásáról a lehetőség határai között intézkedjék.

11. Olvastatott Nagy Sándor szakácsii rendkívüli püspöki kibocsátványnyal bíró s.-lelkész levele, melyben tudatja az esperesi hivatalal, hogy az egyház, dacára a hirdetett pályázatnak, lelkészt, jelentkezők hiányában, máig sem választott s ugyancsak ő arra kéri közgyűlésünket, hogy jövő évi tavaszig nevezett lelkész-tanítói álláson meghagyni méltóztassék.

Közgyűlésünk sajnálattal vesz tudomást arról, hogy ez az idegen nyelvű és felekezetek közé ékelt szegény kis egyházközség lelkész-tanítói állását mindezideig betölteni nem tudta s azon elvnek kimondásával, hogy ezt a lelkész-tanítói állást mi fentartandónak véljük a jövőben is: már most megbízzuk Kazay Géza laki lelkészt, hogy a pályázat kiírásához szükséges adatokat a helyszínén szerezzé be és küldje esperesi hivatalunkhoz; a pályázat ne csak a mi kerületünk, de a pesti és erdélyi egyházi lapokban is tétessék közé; — s azon esetben, ha az ott alkalmazott Nagy Sándor a vizsgát le nem tenné s a püspöki kibocsátvány tőle megvonatnék, úgy az egyház adminisztrálásával laki lelkész megbízatik; ellenkező esetben pedig az ő felügyelete alatt jövő év április 24-ig folyamodó s.-lelkész ott alkalmazást nyer.

12. *Kun József* szentpéteri s.-lelkész II. vizsgájáról szóló oklevelét bemutatja.

Közgyűlésünk midőn ezt tudomásul veszi, *Almássy Bertalan, Zayzon Mihály* és *Tussay János* kebelbeli s.-lelkészeket utasítja, hogy II-ik bizonyítványukat esperesi hivatalunkhoz nov. 1-ig föltétlenül küldjék be

13. Olvastatott lelkészértekezletünk Edelényben 1906. aug. 14-én tartott ülésének jegyzőkönyve, melynek közgyűlésünk által intézkedést igénylő pontjai következők:

a) Miután az értekezletről távolmaradásukat az elnökségnél nem igazolták: Almássy Lajos, Csapó János. Csiky József, Konyha Pál, Némedi József, Kiss Ferenc:

a magukat nem igazolók 4—4 korona bíróságban az értekezlet pénzlára javára elmarasztaltatnak, mely körülményre értekezleti pénztárnok figyelme felhivatik.

b) A 3. pontban foglalt azon határozatot, mely az új kormányának az 1848. XX. t.-c. tárgyában elfoglalt álláspontjával közelebről a közös prot. bizottság memorandumára adott leiratával s az abban foglalt elvekkel foglalkozik, egyházmegyei közgyűlésünk elfogadja, magáévá teszi s mint az egyházmegye véleményét, a főt. egyházkerületi közgyűléshez szószerint felterjeszteni határozza.

(E felterjesztést lásd az értekezleti jkönyv 3. p. alatt e jkönyv végén.)

c) Az 5. pontban foglalt határozat, mely elítéli a sárospataki ref. főiskola th. akadémiáján ijesztő módon lábrakapott azon feltűnő kötelességmulasztást, mely az ifjaknak úgy a kolloquiumok, mint a kápláni és papi vizsgák letétele körül tapasztalható s elítéli a pénzért való kolloqualási rendszert; a könnyelmű gondolkozás helyébe több kötelességérzetet vár theol. ifjainktól, akik, mint leendő papok, aligha fogják megállani helyöket anyaszentegyházaink megostromolt falain becsülettel:

Közgyűlésünk az értekezlet e határozatát egyhangúlag elfogadván, kimondja, hogy a ref. papi állás fontossága, a hívek valláserkölcsei életére gyakorolt hatása, az oktatás- és nevelésügy virágzóvá tétele s mindenekfölött pedig az Isten ígéjének komoly méltósággal való hirdetése egyaránt megkövetelik, hogy a leendő papi nemzedék minden tekintetben úgy elméleti tudományossága, mint gyakorlati életbölcsesége által tündököljék a gyülekezetben és a társadalomban. S hogy anyaszentegyházaink fejlődhessenek, virágozhassanak: tudományyal felvértezett, jellemben szilárd, erkölcsben tiszta s feddhetlen életű lelkipásztorokra van szükségünk. Ezt pedig csak komoly tanulás, szigorú önfegyelem és hivatásos

munkakedv által lehet elérni. A th. ifjak hanyag kötelességérzetét, a pályázatok meddőségét meg-
 ütközéssel veszi tudomásúl. — A lelkészvizsgáló-
 bizottság és igazgató-tanácsnak pedig a vizsgá-
 latok megszorítása érdekében tett üdvös intézke-
 déseit megelégedéssel látja, üdvözli s kéri főha-
 tóságunktól annak megerősítését különösen most,
 amikor a korlátlan szabad lelkészválasztás szen-
 tesítés alatt álló egyházi törvénykönyvben ki is
 van mondva. E határozat a főt. egyházkerületi
 közgyűléshez tisztelettel felterjesztetik.

d) A jkv többi pontjainak tudomásúl vétele után, mely el-
 ismeréssel szól úgy *Pataky János*, mint *Szentmártoni Dániel*
 lelkészek tanúságos felolvasásairól, Szuhay Benedek szóbeli in-
 dítványára

közgyűlésünk határozatilag kimondja, hogy
 az értekezleti kör megerősített alapszabályait füg-
 gelék gyanánt jelen jkönyv végén saját költségén
 kinyomatja, hogy azt minden lelkészértekezleti
 tag olvashassa és közelebbről ismerhesse. Fent-
 nevezelt lelkészeknek pedig felolvasásaikért, mely
 munkálat kétségbevonhatatlan jelét mutatja úgy
 búvárlataiknak, mint érdeklődésüknek — egyház-
 megvényk közönsége is elismeréssel adózik.

14. Olvastatott a tanító-egyletnek Edelenyben, 1906. jul.
 19-én tartott közgyűlésében felvett jegyzőkönyve, melynek köz-
 gyűlésünk által intézkedést igénylő pontjai következők:

a) 2. pontjában jelenti, hogy a Szekrényessy Árpád vil.
 elnök lemondása folytán megüresedett állásra majdnem egyhan-
 gúlag *Bárczay László* vil. tanácsbíró választatott meg, ki állá-
 sát hatásos beszédben az egylet jókívánatai között ünnepélye-
 sen elfoglalta.

Közgyűlésünk Szekrényessy Árpád volt el-
 nök lelkiismeretes buzgólkodásának és érdemei-
 nek hangsúlyozása mellett az új elnököt melegen
 üdvözli új állásában és kívánja, hogy e virágzó

egylet szellemi és anyagi ügyeinek emelése körül népoktatásügyünk előbbvitele érdekében hasson, alkosson, gyarapítson s mindezek véghezviteléhez az áldások Istene adjon neki a kegyelemhez több-több kegyelmet!

b) A népiskolai új Szabályrendelet 70. §-a értelmében Bódván tartott e-megyei közgyűlésünk 73. pontjának felhívása szerint az egyházmegyei tanügyi bizottságba *Szügyi László* és *Papp Mihály* tanítókat választotta az egylet.

Közgyűlésünk e választást tudomásul véve, a megválasztott tanítókat újabb bizalmi állásaikban jó-reménységgel üdvözli.

c) 10. pontjában jelzi, hogy az egyházmegyei közgyűlésekre küldendő egylet képviselőiül 3 évi időtartamra *Gööz Ferenc* és *Szügyi László* tanítókat választotta meg.

E választást örvendetes tudomásul vesszük s nevezetteket tanácskozó közgyűlésünkben, mint az egylet képviselőit, szeretettel fogadjuk s üdvözöljük.

d) 15. pontjában arra kéri egyházmegyénket, hogy a népiskolai szabályrendelet 56. §-ának 10-ik pontja rendelkezését, mely szerint „a felekezeti tanítók egyleti gyűlésekre saját egyházuktól fuvart s legalább 2 korona napidíjat kapjanak,“ hogy a felettes hatóság ez intézkedését kegyeskednék az egyházközségek tudomására hozni s e rendelkezésnek érvényt szerezni.

Közgyűlésünk utasítja kebelbeli összes egyházközségeit, hogy a kerületi szabályrendelet idevonatkozó §-a szerint járjanak el s évenként egy felekezeti jellegű egyleti közgyűlésre menendő tanítóikat fuvar- és 2 korona napidíjjal lássák el.

e) 16. pontjában jelenti, hogy az egyleti kitűzött pályakérdést *Szügyi László* tanító oldotta meg dicséretes eredménnyel s a pályadíjat már másodízben ó vitte el.

Közgyűlésünk jóleső örömmel veszi tudomásul nevezett tanító szellemi munkálkodását s kívánja, hogy komoly becsvágyát, kitartó buzgalmat kísérje mindenkor e téren is elismerés és jutalom.

f) a jkönyv felolvasott utolsó indítványa tárgyalás folyamán, tanítóképviselők felszólalása után, kívánságukra, napirendről levétetvén, annak többi pontjai

tudomásul vették.

15. Olvastatott a tanügyi bizottság Szentpéteren aug. 20-án tartott ülésének jegyzőkönyve, melynek kapcsán a Bodnár István tanügyi biz. elnök gonddal és szakértelemmel összeállított 1905/6. iskolai évről szóló tanügyi jelentése szóról-szóra jkönyvbe vétetik. E jelentés így hangzik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Tanügyi Bizottság!

Szívem őszinte meleg érzésével van szerencsém üdvözölni a Nt. e. m. t. b. minden tagját s köztük azokat, kiket ez alkalommal először van szerencsénk körünkben tisztelhetni. Engedjék meg, hogy hálás köszönetet mondjak bizottságunk új tagjainak, hogy magukat iskolánk, illetve tanügyünk s ezáltal közvetve egyházunk szolgálatára felajánlani s elkötelezni sziveskedtek, s hogy tanügyünk iránti érdeklődésüknek s elvállalt kötelességük lelkiismeretes teljesítésének — részint az iskolák látogatásában való részvétel, részint e bizottsági ülésen való megjelenésük által — örvendetes tanújelét adták.

Szívélyes üdvözlésem s köszönetnyilvánításom mellett legyen szabad arra kérnem — egész tisztelettel — e bizottságnak minden — de különösen új tagjait, hogy tanügyünk s egyházunk iránti lelkes, munkás szeretetüket tartsák meg továbbra is és hassanak oda, hogy a népnevelés fokozatos emelése s a nemzeti művelődés folytán legyen boldog, virágzó az ország, hogy aztán virágzó országban, bodog nemzet kebelén, sok mellőztetést és méltatlanságot szenvedett — egyházunkra is egy szebb s boldogabb jövő derüljön!

A f. évi április 19—20. napján tartott Nt. e. m. közgyűlés a népiskolai „Szabályrendelet“ 63-ik §-a értelmében a körlátogatói

bizottságokba az eddigi lelkész és tanítói tagokhoz *egy-egy világi tagot választott* és pedig: a szentpéteri körbe: Maklári Dezső, a vámosi körbe: Molnár László, az alacskai körbe: Fekete Lajos, a nyárádi körbe: Csurgay Árpád, a szilvási körbe: Sturmán Lénárd, a szendröládi körbe: Kecskés József, a szalonnai körbe: Benőcs Zsigmond, a velezdi körbe: Héthy Dezső urakat, kik a megválasztást elfogadván, a legközelebb végzett iskolalátogatásban már részt is vettek s így a lefolyt körlátogatást — a szabályrendeletnek megfelelőleg — 3 tagú bizottság végezte: kivéve a szentpéteri és szalonnai kört, az előbbiben Maklári Dezső, az utóbbiban Fejérvári Miklós hiányozván.

A nyárádi kör látogatóságának lelkészi tagja: Barna Gyula — betegsége miatt — nem teljesíthetvén sem az iskolalátogatást, sem a tanítói körértekezlet összehívását s azon az elnöki tisztség viselését, az előbbinek teljesítésére a n.t. tanügyi bizottság és a Nt. e. m. közgyűlés jóváhagyása reményében Csapó János felsőnyárádi, az utóbbira Beregszászi Ferenc szendrői lelkész urat, mint azon körben legrégibb körlelkészt kértem fel: kik is e felkérésnek szíves készséggel eleget tettek. Fogadják érte köszönetünket!

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy f. évi e. m. közgyűlés részéről a népisk. Szabályrendelet 64. §-a értelmében *tanügyi bizottságunkba 2 egyházi tag*: Elek József és Szentmártoni Dániel lelkész és *két világi tag*: Bárczay László és Dr. Sáfrán Dezső urak, *a tanítói testület részéről pedig*: Szügyi László és Papp Mihály urak választattak meg. Így tanügyi bizottság ez idő szerint 32 tagból áll.

A kellő időben beérkezett iskolalátogatási jegyzőkönyvek bizonyossága szerint az egyházmegye kebelében lévő iskolákat 8 körbe osztva — június 15-ig tehát törvényes időben — meglátogatták az azzal megbizottak, és pedig:

1. *Szentpéteri kört*: Bárdos István és Kóta Károly.
2. *Alacskait*: Bogdányi József, Kőrösi Antal, Fekete Lajos.
3. *Nyárádit*: Csapó János, Kökényesdi Pál, Csurgai Árpád.
4. *Szilvásit*: Nagy Barnabás, Gööz Ferenc, Sturmán Lénárd.
5. *Szendrőit*: Bodnár Béla, Mészáros Bálint, Kecskés József.
6. *Velezdit*: Batta József, Mató János, Héthy Dezső.
7. *Szalonnait*: Beregszászi Ferenc, Benőcs Zsigmond.
8. *Vámosit*: Demeter Bertalan, Nagy Jenő, Molnár László.

Egyházmegyénk kebelében van 56 iskola, azonban a sajszentpéterinek szellemi állása 3, a sajkazinczi, visnyói és szilvásié pedig

2—2 osztályba van sorozva. mivel ezen iskolákban 3, illetve 2—2 tanító működik s így iskoláik is külön vannak minősítve.

Ezen 56 iskolában van 61 tanító, és pedig: 52 oklevéllel bíró rendes, 4 oklevél nélküli ideiglenes, 4 lelkész-tanító: a szentpéteri középiskolában pedig — ez évben — a s.-lelkész segítette ki a beteg tanítót.

Van 59 fi, s 2 nőtanító.

A 6—12 éves iskolakötelesek száma: 1778 fi, 1842 leány, összesen 3620. Az iskolakötelesek száma a lélekszámnak 12°/_o-át teszi. E tekintetben legkedvezőbb a viszony Hangácscon, hol a lélekszámnak 26°/_o-a, s legkedvezőtlenebb Sajóecsegen, hol csak 9°/_o-a tanköteles.

Safát iskoláinkba jár: 1628 fi, 1680 leány, összesen 3338: más vallású iskolába = 3 fi, s 1 nő.

Községi és állami iskolába = 131 fi, 110 nő = 241.

Középfokú iskolába = 3 nő, összesen tehát iskolába járt: 1765 fi, 1821 nő = 3786.

Ismétlő iskolaköteles: 655 fi, 696 nő = 1351. Iskolába járt helyben: 612 fi, 676 nő = 1288. Polgári iskolába = 4 fi, 6 nő = 10. Ipariskolába = 3. Gimnáziumba = 10. Tehát összesen = 1311.

Más vallású járt hozzánk róm. és gör. kath, = 123. Ágost. ev. = 29. Izraelita = 68. Összesen = 220.

Legnépesebb a sajószentpéteri iskola = 205 rendes és 82 ism, azaz = 307 tankötelessel.

Egy tanító vezetése alatt azonban legtöbb növendék van Disznóshorvátan; 139 rendes, 61 ism. összesen 200 tankötelessel.

Legkevesebb a tankötelesek száma Szentjakabon = 10 rendes és 7 ismétlő.

IV. oszt. iskola a Ládbessenyő, Rakacaszend és szentjakabi = 3.

V. oszt. Finke, Barcika Kondó, szakácsii = 4.

VI. osztály = 49 iskola.

A tanítók rendes fizetése:

a) Az egyháztól = 44128 kor.

b) Az államtól = 8955 „ = 53083 kor.

Korpótléket kap:

a) 100 kor. = 7 tanító = 700 korona

b) 200 „ = 34 „ = 6800 „

Összesen = 41 tanító = 7500 korona.

A tanító lakása: jó = 44, rossz = 16.

Tanterem: törvényszerű = 45, nem törvényszerű = 15, egy t. i. a szuhogyi építés alatt van.

Az iskola fenntartására a lefolyt évben fordított az egyház Bánfalván 40 Bánhorváton 10, Boldván 16, Borsodon 35, Nagybarcán 50, Vámoson 24, Velezden 21, összesen 196 koronát.

1. *A tanítást csak részben teljesítették az egyh.-ker. tauterv szerint s annak szellemében*: Ziliz, Vámos, Edelény, Finke, Boldva, Rakacaszend. Nem aszerint Szendrő, Dövény Bábony és Kondón.

2. *A vallás és énektanításra nem fordítatik kellő gond*: Szendrő, Dövény, Kondón, Ózdon az énekekre nem.

3. *Kitünő iskolák*: az Abod, Bánhorvát, Borsod, Dédes, Disznóshorvát, Felsőnyárád, Hangács, Nyomár, Rudobánya, Sajókazine mindkettő, Sajóvelezd, Szalonna, Szilvás mindkettő, Vizsnó mindkettő, Vadna, Sajószentpéter legnagyobb Radistyán, Parasznya, Kápolna = 22 iskola.

Dicséretesek: Balajt, Bánfalva, Berente, Sajókaza, Ózd, Barcika, Ivánka, Szendrőlád, Ládbessenyő, Hegymeg, Lak, Damak, Ziliz, Sajóvamos, Finke, Tapolicsány, Nekézseny, Tardona, Mályinka, Kelecsény, Meszes, Martonyi, Sajószentpéter közép és kisebb, Varbó, Lászlófalva, összesen 27 iskola.

Jó iskolák: Alacska, Edelény, Szentjakab = 3 iskola.

Elégségesek: Dövény, Szendrő, Szakácsi, Boldva, Rakacaszend, Kondó = 6 iskola.

Gyenge iskola van Bábonyban = 1. Vizsga nem volt tartható Nagybarca (a tanító betegsége), Szuhogyon (építkezés miatt) = 2 iskola.

4. *A növendékek a törvényszabta életkorban adatnak fel* mindenütt, de *nem megfelelőleg vitetnek át a felsőbb osztályokba*: Dövény és Ládbessenyőn.

5. *Az iskola helyiségei* a Szabályrendelet 6—11. §-ának nem felelnek meg minden tekintetben: Rakacaszend, Hangács, Dédes, Nekézseny, Tardona, Nyomár, Szuhogy és Kondón. A tanterem célszerűtlen: Sajóvelezd, Szendrőlád, Balajton; a tanítói konyha átalakítást kíván Berentén. Nem érkezett felelet Damak, Hegymeg és D.-Horvátról.

6. *A tanterem és udvar tisztántartását, fűtést, ivóvízhordást* iskolaszolga végzi: Sajóvamoson és Dédesen. Felsőnyárádon a gyermekek fűtik a tantermet s hordják az ivóvizet; de az udvar és tanterem tisztogatásáról az egyház gondoskodik. Szendrőben a

fűtést iskolaszolga végzi, de ivóvízhordást és tanteremtisztogatást a növendékek. A többi iskolánál minden szolgálatot a növendékek végeznek.

7. Az *iskolafelszerelés kellő*: Szendrő, Visnyó (2), Dédes, Vámos, Rudobánya, Boldva, Finke, Sajókazinc (2), Ózd, Sajószentpéter (3), Bábonny és Radistyánban = 16. Semmi Edelény és Dövényben. A többi 43 iskolánál hiányos.

8. *Iskolai felszerelésre fordítottatott*: Borsod 35 kor., Martonyi 30 kor., Mályinka 8 kor., Sajóvámos 15 kor., Rudobánya 10 kor., Sajókazincon 20 kor., összesen 118 korona.

9. Az *iskolai évet* Dövényben október 1-én kezdték s május 27-én végezték építkezés miatt. Barcán okt. 1-én kezdték építkezés miatt és Ládnessenyőn. A többi iskolákban törvényes időben (sept. 15-ig) kezdték és végezték (legkorábban június 17-én).

10. *Iskolai leltár nincs*: Borsod, Lak, Kondó, Szendrőlád, Balajt, Szakácsi, Hegymeg, Tardona, Mályinka, Damak és Ládnessenyőn, *sem órarend, sem leltár nincs*: Dövény és Rakacaszenden.

11. *Értesítő-könyvecskék* csak Bánhorvát, Bánfalva, Vámos és Dédesben vannak. *Haladási napló hiányzik*: Vadna, Sajóivánka, Alacska, Szentjakab, Rakacaszend, Sajókazinc és Berentén. *C napló kitöltetlen*: Velezden.

12. *Tetes mulasztás volt*: a) mezei munka miatt Nekézsény, Tardona, Dövény, Nyárad és Szilváson; b) Betegség miatt Martonyi, Rudobánya, Bánhorvát, Bánfalván; c) az ok megnevezése nélkül Kondón.

13. *A mulasztások meggátlására*:

a) *törvényes intézkedések tettek*: Meszes, Abod, Szalonna, Szentjakab, Nekézsény, Tardona, Dövény, Nyárad és Rudobányán;

b) *bírságoltattak*: Lak, Martonyi és Varbón;

c) *semmit nem tett az előljáróság*: Kondón.

14. *Lelkész és iskolaszék az iskolát látogatták*: mindenütt.

15. Az *iskola körül* a tanévben következő *beruházások és javítások* történtek: *Sajókazán* az iskola kipadlóztatott s a székek kijavítottak 100 kor. értékben. *Borsodon* kapu és kerítés készült. *Hegymegen* kerítés készítettett. *Vámoson* kutat ástak. *Mályinkában* új iskola-padok készültek 320 kor. értékben. *Rudobányán* ürgödör építettett. *Martonyiban* térkép, földgömb és term.-rajzi ábrák szereztettek be.

16. *A szükséges tankönyvekkel és taneszközökkel nincs ellátva minden növendék*: Edelény és Dövényben.

17. *A szegény tanulókról gondoskodott:* Sajószentpéteren az egyház pénztára, alapítványból. Dédesben az állam 107 drb. könyvet adott. Tardonán, Sajókazinc, Kápolna, Kondó, Nyomár, Hangácsos az egyház tankönyvekkel látja el; Bábonyon és Lászlófalván egész, Vadnán pedig fél tandijelengedésben részesülnek. Parasznyán a tanító látja el.

18. *tanítói szakkönyvtár van:* Sajószentpéteren, Visnyón, Dédesben, Sajókazincen, Parasznyán, Varbón, Szalonnán, Szilváson, Sajóecsegen, Radistyánban.

A néptanítók lapja mindenütt megvan.

19. *Az iskolának külön ifjúsági könyvtára van:* Sajóvelezden, Dédesben, Parasznyán (178 kötet), Varbón (2 fill. füzetek), Bánhorváton (15 drb.), Sajóecsegen, Radistyánban (22 drb.)

Könyvtári alap van: Dédesben 40 kor.

20. *Az egyházkerület által elfogadott tankönyveket használják:* minden iskolában.

21. *Faiskolák állapota:* Szentpéteren van 6000 drb. oltvány, Kondón 8, Dédesben 2—300 drb oltvány, Mályinkában 60 oltvány. 5—600 drb vadalany. Vadnán 60 drb vad. 40 oltvány. Parasznyán 2100 drb oltvány. Edelényben 200 drb oltvány, 150 vadonc. Szilváson 40 drb vad, 6 oltvány. Sajóecsegen 1200 drb oltvány. D.-Horváton 3000 drb oltvány, 600 vad. Szendrőben 10 drb vad-alany, 200 drb oltvány. Vámoson 50 vad, 8 oltvány. Boldván 90 vad.

Céljának nem felel meg: Sajókazincen, itt a tanító saját kertjében tanítja mindkét nemű növendékeket s 500 drb vad és 40 drb oltvány van. Hasonlóképen saját kertjében tanítja tanító a fanemesítést Abodon.

Nem céljának megfelelő, illetve nem alkalmas továbbá a faiskola: Kápolnán, Nekézsenyben, Sajókazán, Radistyánban, Alacsán és Velezden.

Nem céljára használtatik: Tardonán, Lászlófalván, Nyárádon, Martonyiban, Varbón, Rudobányán, Szalonnán, Meszesen, Barcikán Szuhogyon, Ivánkán, R.-Szenden, Bábonyon hiányosan kezelik. Bánhorváton járási faiskola van.

Nincs faiskola: Dövényben, Lakon, Szentjakabon, Zilizen Borsodon, Balajton, Sz.-Ládon, Hegymegen. Damakon, Finkén, Lád-bessenyőn, Berentén, Kelecsényben, Visnyón, Tapolicsányban, Nyomáron, Hangácsoson.

22. *Fanemesítéssel foglalkoztak a növendékek és pedig min-*

den szerdán, szombaton délután az oltási idény alatt: Sajószentpéteren, Kondón, Parasznyán, Sajóecsegen és D.-Horvátan.

A szükséghez képest: Vadna és Sajókazincon. Továbbá: Edelényben 3—4-szer. Abodon 10-szer, Dédesben 19-szer, Mályinkában 4-szer. Hangácson a tanító kertjében 10-szer.

23. *Oltani megtanúlt: Sajószentpéteren = 10, Kondón = 5, Parasznyán = 5, Ecsegen = 10, D.-Horvátan = 50. Vadnán = 8, Edelényben = 5, Szilváson = 4, Szendrőben = 6, Vámoson = 7, Abodon = 6, Sajókazincon = 12, Mályinkában = 5, Dédesen = 9, Hangácson = 8. Összesen 150 növendék.*

24. *Más felekezetű iskolába jár ref. gyermek: Sajókazán = 2, Szendrőn = 2, Edelényben = 1, összesen = 5.*

Vallásos oktatásban részesülnek Sajókazán: míg Szendrőn és Edelényben nem.

25. *Úgy köz-, mint vasárnapokon rendszeren járnak a templomba a növendékek: mindenütt.*

26. *Az ismétlőiskolában a vallásra és énekekre kiváló gond fordítatik: mindenütt.*

Nem látogatják pontosan az ismétlő-iskolát: Bábony, Lászlófalván és Kondón.

27. *Az iskolai ingatlan vagy az egyház nevében áll: Berente, Visnyó, Tapolicsány, Nekézseny, Tardona, Mályinka, Boldva, Radistyán, Martonyi, Rudobánya, Meszes, Szuhogy, Ivánka, Bánhorváthi, Finke, Nyomár, Szendrő, Edelény, Abod, Vámos és Szilváson.*

Nem az egyház nevében áll: Vadna, Sajókazine, Borsod, Barcika, Szalonna, Kápolna, Kondó, Sajókaza és Sajóvelezden.

Nincs iskolai vagydon külön: Sajószentpéter, Dövény, Bábony, Lászlófalva, D.-Horvát, Nyárad, Varbó, Ziliz, Kelecsény, Hangács és Parasznyán. Sajóecsegen a közbirtokosság nevében áll. Alacsán nem tudatik, hogy kinek a nevében áll.

Semmi felelet nem érkezett e kérdésre: Szakácsi, Szentjakab, R.-Szend, Ladbessenyő, Szendrőlád, Damak, Hegymeg, Lak, Barca és Balajton.

28. *Iskolai célra szolgáló alapítvány van: Sajószentpéteren = 18000 kor., D.-Horvátan = 42 kor., Hangácson = 40 kor., Szendrőben évenként = 80 kor.. Nyomáron = 400 kor., Finkén = 400 kor., Mályinkában = 1 h. föld, összesen 18'962 kor. és egy hold föld. Sajókazán tanítói javadalomra = 2000 kor. alapítvány.*

29. *Iskolai célra tett adományok: Martonyiban (Tolnai György) 24 kor., Kondón 22 kor., Tardonán 20 db olv. (Koszorú), Sajóvad-*

nán (községtől könyvekre) 10 kor. Meszesen a tanulók jutalmaztatnak pénz és könyvekkel. Összes adomány = 56 kor.

30. *Járvány miatt szünetelt az iskola*: Szalonnán 14 napig, Szilváson dec. 19—febr. 15. Szendrőn 6 hétig, Berentén 34 napig, Damakon 2 hónapig.

31. A múlt évi iskolalátogatás alkalmával *tapasztalt hiányok orvოსoltattak*: Nyarádon. Martonyiban részben, Szuhogyon a tanyerem most épül.

Nem orvოსoltattak, amennyiben a szükséges építkezések és javítások az egyház szegénysége miatt nem teljesítették: Szendrőladon, Velezden, Szilváson, Dédesben, Dövényben, Mályinkán.

Közgyűlésünk a tanügyi előadó hív jelentéseért hálás köszönetet mond.

b) Tanügyi bizottsági jkönyv második részében következő elvi kérdés tisztázására kéri hatóságunkat: (28 p.) mit kell érteni az iskolai ingatlan vagyon kifejezés alatt p. iskola épület, tanítói lak, kert, föld mind felveendő-e a gyűnév alá?

Közgyűlésünk kimondja, hogy az „iskolai vagyon“ öleljék fel mindazt, ami az illető iskola, illetve egyház jogos tulajdonát és birtokát képezi. Félreértés kikerülése szempontjából az „ingatlan“ jelző törleendő vagy módosítandó.

Az iskolalátogatási jegyzőkönyv 8-ik pontjában foglalt kérdés: „Milyen összeget fordított egyház a felszerelés gyarapítására“, különböztessek meg az E) mintán előforduló azon kérdéstől, hogy: „Az iskola fentartására milyen összeget fordított az egyház a lefolyt évben“?

c) Kéri továbbá a bizottság, hogy az egyházmegyei közgyűlés atyáskodó jóindulatával párosult eréllyel hasson oda, miszerint:

a) A bábonyi, szendrői, dövényi és kondói iskolákban a tanítás az e.-ker. tanterv szerint történjék, a vallás- és énektanításra kellő gond fordítassék.

b) A dövényi és ládbessenyői iskolákban a növendékek életkoruknak megfelelően vitessenek előbb az osztályokban.

c) A r.-szendi, hangácsi, dédesi, nekézsenyi, tardonai, nyomári, kondói, velezdi, szendrőládi, balajti egyházak utasíttassanak, hogy az iskolát a Szabályrendelet 6—11. §-nak megfelelően alakítsák, illetve építtessék, különösen felemlíteni óhajtja tanügyi bizottság a népes és céljának meg nem felelő *dísznóshorváti iskola helyiségét*, mely bár évek óta folyvást jelentés, sőt egyházmegyei utasítás tárgyát is képezte már; mégis úgy az egyházi, mint a polgári község a XX ik századhoz nem illő közönnyel nézi annak mizériáit; melyek pedig úgy a gyermekekre, mint a tanítóra nézve egészségtani szempontból egyaránt veszélyesek

d) Az edelényi és dövényi iskolák előljárói a szükséges taneszközök megszerzésére köteleztessenek.

e) a borsodi, laki, kondói, sz.-ládi, balajti, szakácsi, hegymegi, tardonai, mályinkai, damaki, ládbessenyői tanítók az iskolai leltár, a dövényi és r.-szendi tanítók szintén a leltár és órarend elkészítésére köteleztessenek.

f) Mondja ki a nagytiszteletű egyh.-megyei közgyűlés, hogy jövőre az „Értesítőkönyvecskék, a „Haladási naplók“ minden iskola által beszerzendők; s az e tekintetben, valamint a C) minta kitöltésében hanyag tanítókra vagy egyházakra a Szabályrendelet 68. §-át kéri alkalmazni.

g) A nagytiszteletű egyh.-megyei közgyűlés erélyes intézkedése kéretik, úgy a kondói előljárásság ellen, mely a mulasztások meggátolására semmit sem tett,

h) valamint a szendrői és edelényi iskolai előjárók ellen, kik a más iskolába járó ref. gyermekek vallásos oktatásáról nem intézkedtek; különösen szükséges az a szendrői, évről-évre megismétlődő eset, megszüntetése végett.

Közgyűlésünk a legszigorúbban utasítja fentebb elsorolt egyházak előjáróit, hogy a feltüntetett különböző bajokat, hiányokat haladéktalanul orvosolják. Fentebb körvonalozott óhajtásokat határozattá emeli. S ha a d.-horváti egyház előljárásságát különösebben is figyelmezteti úgy a megfelelő tanterem építésére, mint a második tanítói állás szervezésére, ezt teszi közgyűlésünk azért, mert tétlenül nekünk, mint felettes hatóságoknak, nézni nem szabad tovább azt, hogy egy tanteremben egy tanító vezetése alatt 220

növendék üljön összezsufolva s már szinte resteljük, hogy a közigazgatási bizottság újabb és újabb meghagyásának máig sem tudtunk érvényt szerezni! Haladéktalanul, minden erejét latba vetve tegye meg tehát az egyházi előljáróság a kezdeményező lépéseket úgy a tanterem felépítése, mint a II. tanítói állás szervezése tárgyában.

d) Utolsó jkönyvi pontjában jelenti a bizottság, hogy a *Kóta Károly* t. b. tag helyére *Kiss Sándor* parasznyai tanítót; jegyzőkül pedig a Gööz Ferenc lemondása folytán *Bogdáni József* és *Nagy Jenő* b. tagokat választotta.

Közgyűlésünk Kiss Sándort új állásában megerősíti; Gööz Ferencnek huzamos időn teljesített jegyzői működéseért köszönetet mond; a két utóbbi megválasztott jegyzőt pedig új állásaikban bizalommal és szeretettel üdvözl.

16. Olvastatott az Egyetemes Konvent 1906. április 24. s következő napjain Budapesten tartott közgyűlés jegyzőkönyvének 44. p. 6. sz. alatti határozata, melyben felhívja az egyházkerületeket, hogy a kebelökben lévő missiói pontok tervszerű s a mai viszonyoknak megfelelő beosztását tegyék tanácskozás tárgyává s ahol az új beosztásnak szüksége forog fenn, onnan részleteiben megindokolt idevonatkozó munkálataikat terjesszék az egyetemes konvent elé. Ezzel kapcsolatban olvastatott főt. Kun Bertalan püspök és Vattay László egyházkerületi missiói előadó felhívása épen ez ügyre vonatkozólag.

Közgyűlésünk hosszas tanácskozás után, midőn a „*táblás kimutatás*“-t és az abodi missióra vonatkozó jelentést tisztelettel felterjeszti, ugyanakkor azt is kimondja, hogy egyházme gyénk területén ma nem mutatkozik szüksége annak, hogy magasabb egyházi szempontból új missiói központot kellene felállítani.

17. Olvastatott a főt. egyházkerület Miskolcon tartott tavaszi közgyűlésének 79-ik számú jegyzőkönyvi pontja, melyben az

iskolai ingatlanoknak az egyházak nevére leendő telekkönyv vezetése, foganatosítására ad útbaigazítást, s zsinórmértékül kijelenti, hogy a hivatkozott egyházkerületi határozat (1905. őszi közgyűlés 31. sz.) foganatosítása végett az egyes egyházak az egyházmegyei ügyész útján ne telekkönyvi „átíratást“, hanem egyszerűen telekkönyvi „kiigazítást“ kérjenek az illetékes telekkönyvi hatóságtól. E telekkönyvi kiigazítási kérvényben egyszerűen hivatkozzanak arra, hogy az egyházkerület idézendő (s melléklendő) határozatával e kiigazítást elrendelte. A tanítói hivatalok nevén álló ingatlanok is az egyházak nevére iratandók s az átírás, illetőleg a telekkönyvi kiigazítás a kérvényi bélyegen kívül semmi költségbe nem kerül.

E hatósági rendelet azon utasítással hozatik az összes kebelbeli egyházak tudomására, hogy ezt haladéktalanul eszközöljék s jövő évi egyházlátogatásának ennek foganatosításáról mindenütt számoljanak el. Ügyészét pedig felhívja, hogy bélyegen kívül egyházanként 4—4 korona díjért a hozzá forduló egyházak erre vonatkozó ügyeit intézze el.

18. Ugyanazon jegyzőkönyv 86. sz. pontjában a gömői egyházmegyének következő két elvi határozatát erősíti meg: „A gyülekezettől távol álló személyekre a papi és tanítói fizetés kivetendő mindaddig, míg az illetők a magyar állampolgári kötelekből való elbocsátásukat nem kérik“; továbbá: „Az Amerikába kiköltözött nagykorú református egyháztagok után azoknak itthon élő házastársaikra, illetve családjuk tagjaira az egyházi adó mindaddig törvényesen kiróható, míg az illető kívándoroltak hitelt érdemlően nem igazolják, hogy ők már Amerikában állampolgári jogot szereztek s így a magyar hazától és vele együtt a magyar református egyháztól végkép elszakadtak.“

Közgyűlésünk ez elvi határozatot jegyzőkönyvbe veszi s felhívja az egyházak elöljáróit, hogy az egyházi adók kivetésénél ezt, mint irányadó szempontot, törvényesen alkalmazzák.

19. Ugyanazon jegyzőkönyv 88. sz. pontja értelmében a tornai testvér egyházmegye azon indítványára, hogy a lelkészek

számára szerkesztendő gyakorlati kézikönyvnek pályázat útján való készíttetése végett írjon fel a konventre főhatóságunk:

közgyűlésünk kimondja, hogy bár elvi és gyakorlati szempontból ez indítványt magáévá teszi: annak függőben hagyását az új törvénykönyv szentesítéseig tisztelettel indítványozza.

20. Olvastatott Balogh István papi tanácsbíró lemondó levele, melyben megköszöni a Boldván. f. év tavaszán tartott közgyűlésünk szíves marasztaló szavait, azonban megrongált egészségére való tekintettel, lemondását megújítja s fölmentését ismételten kéri.

Közgyűlésünk távozó tanácsbírájának ismételt lemondása előtt meghajolva, lemondását elfogadja. De midőn ezt teszi, hálás szívvel adózik Balogh István érdemei iránt, aki a kötelességteljesítésben s egyházmegyénk ügyeinek előbbvitelében, nagy tudással s körültekintéssel forgolódott, kívánja, hogy megrongált egészségét mielőbb nyerje vissza s ha közvetlen az egyházmegyének nem is, de egyházának és családjának éljen soká.

Az így megüresedett tanácsbírói állásra a szavazást elrendeljük. Beadási határidő f. év november 1. A szavazatok felbontásával, esetleg az új szavazás elrendelésével a segélyosztó-bizottságot bízuk meg.

21. Tavaszi közgyűlésünk 43. számú határozatára, a tardonai lelkész jelenti, hogy a lelkészi földből a község által utnak elfoglalt területre vonatkozó jogügylet, törvényhatósági jóváhagyást máig sem nyert.

Ezzel kapcsolatban beterjeszt egy az 1887. évben az egyház és Hamvay Aladár között létrejött csereszerződést és vázlatrajzot, melyek szerint Hamvay Aladár a tardonai 34. sz. tjkvben A., 1, 2 sor 42, 43 hr. sz. a. tulajdonául bejegyzett 1 hold 690 □-öl területű ingallant, az egyház tulajdonát képező és tardonai 107 sz. tjkvben A. I., 4 sor 733 hr. sz. a. bejegyzett 1 hold 690 □-öl területű ingatlanért elcserélték, tényleg azóta

így használták, tulajdonjogilag azonban át nem iratták E jogügyletet a főt. egyházkerület 227/1889. sz. a. jóvá is hagyta.

Minthogy ez a jogügylet tulajdonjogilag bekebelezést nem nyert s minthogy Hamvay Aladár örökösei időközben összes ingatlanukat eladták Görzsöny Mihály és társainak, ez az elcsereált ingatlan is át lett a most nevezett vevőkre telekkönyvileg írva.

Hogy tehát ez az ügy végre-valahára befejeztessék, az egyház az új telekkönyvi tulajdonosokkal új szerződést és vázlatrajzot kötött; kéri ezek jóváhagyását s megerősítés végett a főt. egyházkerületre való fölterjesztését azon megjegyzéssel, hogy presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyvet nem csatol, mert ezt a jogügyletet már annak idején, egyházgyűlésünk és a főt. egyházkerület is jóváhagyta.

Végül jelenti az egyház, hogy a község által utnak elfoglalt terület is a szóban forgó ingatlanból lett elfoglalva.

Közgyűlésünk a jelentés első részét midőn tudomásul veszi, a jelentés második részében előterjesztett csere-jogügyletre vonatkozó iratokat pártoló véleménnyel, megerősítés végett, a főt. egyházkerülethez azon megjegyzéssel terjeszti föl, hogy mivel az iratoknál fekvő, Tardonán, 1887. szeptember 30-án kelt vázlatrajzra nevezett záradék szerint ezt a jogügyletet a főt. egyházkerület 227/1889. szám alatt már megerősítette, közgyűlésünk a presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyvnek becsatolásától eltekintett.

22. A tardonai egyház presbyteriuma építkezés és adószágtörlesztésre 1998 kor. 50 fill. rendkívüli egyházi adó kivevésére vonatkozó iratokat beterjeszti.

A beterjesztett kivetési lajstrom az E. T.-nek megfelelően, presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozattal föl lévén szerelve, közgyűlésünk azt jóváhagyja s jóváhagyási záradékkal ellátva, az egyháznak visszaadni rendeli.

23. A ládbessenyői presbyterium bejelenti, hogy Lengyel Gyula volt ládbessenyői helyettes lelkész által, két évi helyet-

tessége tartamára fizetni kötelezett 200 koronát maig sem tudták megkapni, többszöri fölszólítás dacára. Kérik, hogy nevezettet, aki most kondói lelkész, az összeg kifizetésére egyházmegyénk kötelezze.

Mint hogy az 1904. év tavaszán Borsodon tartott közgyűlés 20. sz. határozata szerint Lengyel Gyula akkori ládbessenyoői h. lelkész a lelkészi jövedelemből évi 100 koronát az egyháznak önként s kötelezőleg ajánlotta meg, s mint hogy ezt az egyház jelentése szerint maig sem fizette meg: fölhívjuk Lengyel Gyula most már kondói lelkészt, hogy a ládbessenyoői egyháznak ezt a 200 korona követelését f. év végéig, különbeni beperesítés terhe alatt, fizesse meg.

24. Olvastatott Kerekes János barcikai lelkész indítványa, melyben a sárospataki theologiai ifjúság hanyag kötelességérzetét és azon rendszert kárhoztatja, amely a pénzért való kollokválásban nyilvánul s ezzel kapcsolatban azt is kifogásolja, hogy az akadémikusok rendes kéziratot nem kapván, abból hajosan is kollokválhatnak. Arra kéri közgyűlésünket, hogy e nagy hajók megszüntetésére tenné meg legalább a kezdeményező lépéseket.

Miután e kérdéssel épen a lelkészértekezleti közgyűlés jegyzőkönyvének C) pontja foglalkozik alaposan és részletesen, újabb határozathozatalnak helye nincs; a kérvény második része pedig érdemleges bizonyítékok hiányában általunk nem támogatható, mert oly dolgokat érint, amelyek hatáskörünkbe nem is tartoznak.

25. A nagybarcai egyház presbyteriuma bejelenti, hogy tanítója: Varga Kálmán f. év január 6-tól elmezavara miatt a miskolci „Erzsébet“ kórházban ápoltatik s teljes felgyógyulásához semmi remény. Ez idő óta a gyermekeket a beteg tanító felesége tanította, mivel az egyháznak nincs anyagi tehetősége ahoz, hogy a beteg tanító teljes fizetését is kiadja és h. tanítót is tartson.

Mint hogy a beteg tanító fizetését egy évig tartoznak kiadni s ha pedig időközben elhalna, özvegyének még egy félévig; mint hogy továbbá sem a tanítói állást be nem tölthetik, mert hátha beteg tanítójuk mégis jobban lesz, sem nyugdíjaztatását nem kérhetik, mert 10 évi szolgálata nincs s így nem nyugdíjképes; iskolájuk nagyon szomorú és elmaradt állapotban van.

Tanácsot kérnek tehát: mit tevék legyenek, hogy ezen elmaradt helyzetből iskolájukat kimentsék?

Közgyűlésünk megbízza és fölhatalmazza elnökséget, hogy ebben az ügyben Svingor József szakaszbeli tanácsbíró közbenjöttével, a beteg tanító részére kinevezett gondnokkal, a tanító nejevel s az egyházzal tárgyalva, a kivezető, helyes utal keressék meg s legjobb belátásuk szerint járjanak el.

Ha ez az egyezkedési kísérlet nem sikerülne, beszerzendő újabb orvosi bizonyítvány alapján a tanítói állást — gyógyíthatatlan elmebetegség címén — megüresedettnek tekintve, a tanítói állás betöltése iránt sürgősen létessenek meg a kellő lépések.

26. Tárgyaltatott a damaki egyház kérelme lelkészlak építése tárgyában, mely szerint az egyház a jelenlegi lelkészi telkeket eladja ifjú Hegedűs Miklós és neje damaki lakosoknak 5320 K, mert ez a beltelek vizenyős talajú s azon középületet építeni nem lehet. Az úrbéres gazdaközönség a közös legelőből ajándékoz az egyháznak 2 holdat, mely megmaradna az egyház részére szántóföldnek; ezért az egyház adna lelkészi belteleknek egy hatvékás földet a falu végén levő kenderföldekből. — Azonban ezen sem építhetnek, mert akkor a falu végén lenne a lelkészlak, hanem ezt elcserélnék három gazdaemberrel, ezeknek a faluban levő kenderföldjeért és ezen építenének.

Az 5320 k. vételáron fölül a hívekre kivetnének 4000 K-t, akik ezenkívül teljesítenék az összes igásfuvarokat ingyen. A netalán még szükségglendő összegről más úton fognak gondoskodni.

Okmányaik hiányosak, de kérik, amelyek rendben vannak, jóváhagyni, a továbbiak jóváhagyására elnökséget megbízni,

hogy az építkezést kora tavasszal megkezdhethék, azért is, mert a vállalkozó a 8429 kor. vállalati összegből ezesetben 20⁰/₀-ot engedne el.

Közgyűlésünk a damaki egyháznak lelkész-lak építésére irányuló lörekvését midőn helyes-lőleg tudomásul veszi, a beterjesztett iratok kö-zül a jóváhagyhatókat, nevezetesen: a tervrajzot és építési költségvetést, jóváhagyja s megfelelő záradékkal ellátva, azon utasítással adja vissza, hogy azok felülvizsgálat végett az államépítészeti hivatalhoz bemutatandók s az építési szerződés vállalkozóval csak azután köthető meg, ha ne-vezett hivatal a tervet és költségvetést kivitelre alkalmasnak találta. Vissza adjuk az egyháznak a beterjesztett ideiglenes adásvevési szerződést is, mert ideiglenes szerződést jóvá nem hagy-hatunk.

Figyelmeztetjük azonban lelkészt, hogy a végérvényes adásvevési szerződést s általában ezen ügyben keletkezendő jogügyletekről az ok-mányokat, szabályszerűen és úgy állítsa, esetleg szakértővel állíttassa ki, hogy azokban a telek-könyvi-, sor- és helyrajzi számok fel legyenek tüntetve s a tulajdonjog bekebelezésére alkalma-sak legyenek.

Végül, hogy az egyház az építkezést, — amint kérelmében elő is terjeszti, — korán ta-vasszal megkezdhesse, fölhívjuk, hogy a még be-nem terjesztett és hiányzó iratokat az elnökség-hez, vagy legkésőbb tavaszi közgyűlésünkre terjessze be Elnökséget pedig fölhatalmazzuk, hogy az esetleg beérkező okmányokat jóváhagy-hassa.

27. Olvastatott Latinák Vilmos visnyói lakos levele, mely-lyel bejelenti, hogy boldogult nővére: Latinák Margit adomá-nyát, 2400 koronát „Latinák Margit alapítványá“ címen a vis-nyói ev. ref. egyház kezelése alá ad olyformán, hogy ennek az összegnek kamataiból első sorban Latinák Vilmos és Mar-

git, építendő közös sírboltja tartandó jókarban; az ezután felmaradó összeg nevezett egyház szükségletére fordítandó.

A vonatkozó iratokat a visnyói egyháznak azzal adjuk le, hogy az alapító-levélben foglaltakat tegye megfontolás tárgyává s tavaszi közgyűlésünkre jelentse be az eredeti iratok kapcsán, hogy az alapítványt elfogadhatónak tartja-e?

28. Tavaszi közgyűlésünk 62. számú határozatára, egyházmegyei ügyész jelenti a kiadott iratok kapcsán, hogy a ládbessenyi lelkész és tanító tulajdonát képező 1253, 1250 hrszámú szőlőket a telekkönyvi térképen megtalálta, azt azonban, hogy azokat ki használja, kinyomozni nem tudta.

Közgyűlésünk az iratok kiadása mellett, fölkéri Bárczay László világi tanácsbíró urat, hogy mint szomszéd birtokos, ebben az ügyben nyomozni s az eredményt tavaszi közgyűlésünkre bejelenteni szíveskedjék.

29. A szentjakabi egyház felügyeletével megbízott rakacszendi lelkész jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr megbízásából a tornai főszolgabíró, a szentjakabi tanító díjlevelének kiállítására iránt kereste meg, azonban ő ezt kiállítani nem tudja.

A vonatkozó iratok kiadása mellett megbízta közgyűlésünk Szentmártoni Dániel martonyii lelkészt, hogy a helyszínére kiszállva, a szóban forgó tanítói díjlevelet elkészíteni szíveskedjék.

30. Folyó évi Boldván tartott tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének 24-ik pontja szerint Némedi József dédesi lelkész — kötelességmulasztásért — 5 korona bírság 30 nap alatti kifizetésére utasított.

Miután nevezett lelkész a kiszabott bírságot ez ideig sem fizette ki, utasítja közgyűlésünk a dédesi egyház gondnokát, hogy Némedi József

lelkész fizetéséből 5 koronát vonjon le, azt az egyházmegyei dékáni hivatalnál fizesse be és a befizetést igazoló nyugtát a jövő évi egyházlátogatóságnak mutassa fel.

31. Ugyanazon jkv 25-ik pontja szerint a nekézsenyi egyház iskolaépítés ügyének megvizsgálásával Svingor József és Zsóry György tanácsbírák bízattván meg, nevezett kiküldöttek jelentik, hogy az elnökletök alatt megtartott egyházközségi közgyűlésben sikerült békés egyezséget létrehozni oly módon, hogy a hívek megígérték, miszerint a község által ajándékozott 600 □-öl területen, 1907. év tavaszán hozzákezdve, két év alatt új iskolát és tanítói lakot építenek. Az építési költségek fedezésére a régi iskolatelket, valamint az egyház tulajdonát képező faiskola területet — melyre semmi szükség nincs — eladják, az ezen felül hiányzó összeget pedig több évre beosztva, az egyháztagokra kivetik. Addig is, míg az új iskola felépül, a régit kijavítják s használhatóvá teszik.

Közgyűlésünk a küldöttség eljárását jóváhagyólag tudomásul veszi, egyszersmind utasítja a nekézsenyi egyház presbyteriumát, hogy az építendő iskola helyéül megajánlott 600 □-öl terület kijelölésére és átadására a polgári községet azonnal hívja fel; az ajándékozási szerződést — tulajdonjogi bekebelezés céljából — készíttesse el, hogy ez úgy a vármegyei törvényhatóság, mint egyházmegyénk részéről mielőbb megerősíthető legyen. A szerződés egyházhatósági megerősítésére ezzel egyidejűleg elnökséget felhatalmazzuk.

Ami a régi iskolahelyiség és kert eladását és a hiányzó építési szükséglet kivetését illeti, azokra nézve az ajándékozási szerződés megkötése után fog közgyűlésünk határozni, előre is felhívja a presbyterium figyelmét az egyházi törvények ide vonatkozó 18, 238—257. szakaszainak pontos betartására.

32. Ugyanazon jkv 26-ik pontjában foglalt nekézsenyi kerítésügyre vonatkozólag Svingor József és Zsóry György

kiküldöttek jelentik, hogy e tárgyban bevárando, míg Borsod-vármegye közgyűlése érdemleges határozatot hoz, s e határozattól tétessék függővé a további lépések megtétele.

Közgyűlésünk ez ügyet továbbra is nyilván tartja s megvizsgálására egyházlátogatóság figyelmét felhívja.

33. Ugyanazon jkv 28-ik pontja szerint Botos József és Bárczay László tanácsbírák azzal bíztattak meg, hogy a nagybarcai egyház templom- és toronyépítési ügyét — az összes kapcsolatos dolgokkal együtt — a helyszínén vizsgálják meg s őszi gyűlésünkre tegyenek részletes jelentést.

A küldöttség által heterjesztett jelentésből és a helyszínén felvett tárgyalási jegyzőkönyvből világosan kitűnik, hogy a nagybarcai egyház presbyteriuma mind az építési munkálatok végrehajtásánál, mind a kivetés eszközlésénél az egyházi törv. megfelelő szakaszának pontos betartásával járt el s e tekintetben sem a lelkészt, sem a gondnokot, általában az egész presbyteriumot semmiféle mulasztás nem terheli.

Közgyűlésünk a jelentésben foglaltakat jóváhagyólag tudomásul veszi.

34. Ugyanazon jkv 41-ik pontjában Farkas József hegymegi lelkész az általa betelepített papi és tanítói szőlők betelepítési költségeinek megtérítése iránt kérelmezvén, közgyűlésünk az ügyet az illetékes presbyteriumban leendő tárgyalás végett visszatette azzal az utasítással, hogy presbyteri gyűlési határozattal, lelkészi és tanítói díjlevelekkel felszerelve őszi gyűlésre terjessze be.

Közgyűlésünk folyamodó lelkész kérelmét teljesíti s beleegyezik abba, hogy úgy a papi, mint a tanítói szőlő telepítési költség 680 kor. és 310 korona tíz évre 1904-től kezdve 1914-ig bezárólag megosztassék oly feltétellel, hogy ha esetleg a tíz évi időközben lelkész elhalna, vagy más helyre elköltöznék, a hátralevő részletek neki, illetve örökösének megtéríttessenek, azonban

a 10 év eltelte után a szőlők telepítési költségeihez sem folyamodó lelkész, sem örökösei igényt nem tarthatnak.

A 10 évre felosztott telepítési költség — mint teher — úgy a papi, mint a tanítói díjlevelekre rávezetendő és megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztendő.

35. Ugyanazon jkv 45. pontjában foglaltakra vonatkozólag Pataky János mályinkai lelkész jelenti, hogy múlt közgyűlésünkre tévesen tett jelentést, amennyiben az egyházlátogatóság által feltüntetett hátralék tényleg fennáll, azonban a presbyterium nevében határozott ígéretet tesz, hogy az egyházlátogatás idejéig mindennemű hátralékaikat beszedik és tartozásaikat ki-egyenlítik.

Lelkész jelentését tudomásul vesszük s az úgy megvizsgálásával egyházlátogatóságot megbízzuk

36. Ugyanazon jkv 46-ik pontjában a dédesi egyház presbyteriuma a hátralékok behajtására és az eredmény bejelentésére lett utasítva, azonban jelentése nem érkezett be.

Közgyűlésünk újabban felhívja a dédesi egyház lelkészét és presbyteriumát, hogy fenti utasításunknak tegyen eleget; egyszersmind megbízza az egyházlátogatóságot, hogy a kérdéses ügyeket vizsgálja meg s jövő gyűlésre tegyen részletes jelentést.

37. Ugyanazon jkv 48. pontjában közgyűlésünk „meg-
ütközéssel“ vett tudomást a sajkókazinci egyházban hátralékban levő 690 korona összegről s annak behajtását szigorúan elrendelte.

A hátralékra vonatkozólag presbyterium azon jelentést teszi, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyvben tévesen lett 690 kor. feltüntetve, mert a tényleges hátralék csak 252 kor. 96 fillér. Egyszersmind arra kéri presbyterium közgyűlésünket, hogy a fapénz-számadás és másodtanítói fizetés régi módon

való külön kezelését engedje meg s az e tételnél mutatkozó hátrálékok — mint átfutó tételek — az egyház közpénztári hátrálékául ne tüntetessenek fel; végül kéri, hogy a múlt gyűlés jegyzőkönyvében használt „megütközéssel“ kifejezést törölni, illetve szelídíteni méltóztassék.

Közgyűlésünk e tárgyban hozott előbbi határozatát továbbra is fenntartja s arra egyházlátogatóság figyelmét felhívja.

38. Ugyanazon jkv 49. pontjára vonatkozólag a kondói lelkész jelenti, hogy a különböző címeken kintlevő hátrálékokból eddig befolyt 44 korona, a többi behajtás alatt áll

Ezen jelentés tudomásul szolgál s felülvizsgálása egyházlátogatóságra bízatik.

39. Ugyanazon jkv 50. pontjára a lászlófalvi lelkész jelenti, hogy a 75 korona 57 fillér hátrálékból — mint bevehetetlen — töröltetett 41 kor. 14 fillér, a többinek beszedése folyamatban van.

Tudomásul vesszük s az ügy megvizsgálását egyházlátogatóságra bizzuk.

40. Ugyanazon jkv 53. pontjában foglaltakra lászlófalvi presbyterium jelenti, hogy a lelkészlak renoválása befejeztetett s az építkezési szükséglet a konventtől nyert tőkés segélyből és a hívekre tett kivetés I—II-ik évi részletéből teljesen fedezve lett; minélfogva közgyűlésünktől engedélyt kér arra nézve, hogy a kivetés III. évi részlete — mint szükségtelen — töröltessék s a hívek annak befizetési kötelezettsége alól mentessenek fel.

Közgyűlésünk tudomásul veszi a lelkészlak felépítését, azonban az építkezésre tett kivetés III. évi részletének törlését nem engedélyezi, hanem szigorúan utasítja presbyteriumot, hogy azt hajtassa be, s a befolyt összegből a már évek óta rosz karban levő iskoláját javíttassa ki.

Az eredményről jövő tavaszi gyűlésünkre jelentés teendő.

41. Ugyanazon jkv 54-ik pontjában a laki egyház presbyteriuma a változást szenvedett lelkészi díjlevél betérjesztésére utasított.

Presbyterium az utasításnak eleget téve, az újonnan kiállított lelkészi díjlevelet megerősítés végett 3 példányban jelen gyűlésünkre betérjeszti.

Miután a főtiszt. egyházkerület csakis az olyan díjleveleket erősíti meg, melyek el vannak látva presbyteri gyűlési javaslattal és egyházközségi közgyűlési határozattal, kellő felszerelés s jövő gyűlésünkre leendő betérjesztés végett — presbyteriumnak visszaadatik.

42. Ugyanazon jkv 57-ik pontjában foglalt határozatban felkérte közgyűlésünk a szentpéteri járás tek. főszolgabírói hivatalát — emlékezéssel 2020—1903. számú intézkedésére — hogy a kondói ref. lelkészi rétből „Harica“-patak mederül elvett területre vonatkozó ügyet lehetőleg sürgősen befejezni és az eredményről értesíteni szíveskedjék, azonban a kért értesítés ez ideig nem történt meg.

Közgyűlésünk újabban felkéri a szentpéteri járás tek. főszolgabírói hivatalát, hogy a fenti ügyben eljárni s bennünket mielőbb értesíteni szíveskedjék.

43. Ugyanazon jkv 58. pontjában foglalt határozattal a sajjóivánkai presbyterium által jóváhagyás végett betérjesztett egyházi pince eladására vonatkozó adás-vételi szerződés azon utasítással adatolt vissza kérvényező egyháznak, hogy azt helyhatósági becslevéllel, presbyteri és közgyűlési határozattal felszerelve, őszi gyűlésünkre terjessze be.

Nevezett presbyterium a hiányokat pótolva, az adás-vételi szerződést megerősítés végett újabban betérjeszti.

Közgyűlésünk a csatolt adás-vételi szerződésben körülírt pince eladhatását engedélyezi,

tekintettel azon körülményre, hogy a lelkészlak udvarán újonnan épített pince az egyház céljára is teljesen elegendő. Megjegyezzetük azonban, hogy a lelkészlak udvarán épített új pincében — a létrejött közös megegyezés értelmében — az egyház szőlőjének termése is mindenkor elhelyezhető.

Az eladási jogügyletet megerősítés végett a föliszteletű egyh.-kerületi közgyűlésre pártolólág felterjesztjük.

44. Ugyanazon jkv 62-ik pontja szerint Csiky Zoltán ládbessenyői lelkész és a ládbessenyői egyház 1905/6. évi lelkészi jövedelemből a szükösi tár részére eső járulék elengedését kérelmezték; mielőtt azonban e tárgyban közgyűlésünk határozott volna, a szükösi tárat illető jövedelem felszámítása végett szakaszbeli tanácsbírákat kiküldötte.

Közgyűlésünk szakaszbeli tanácsbírák jelentése alapján a ládbessenyői 1905/6. évi egész papi jövedelmet a tényleges kiadások levonása után 769 kor. 66 fillérben állapítja meg, melyből az egyházkerületi szükösi tárat 384 kor. 83 fillér illeti. Ezen járulék fele részének, vagyis 192 kor. 41. fillérnek a ládbessenyői szegény egyház és Csiky Zoltán csekély fizetésű lelkész részére leendő átengedését tisztelettel véleményezzük és nevezettek kérelmét a föliszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztjük oly megosztási módozat ajánlásával, hogy az egyház kapjon 80 kor. 17 fillért. lelkész pedig 112 kor. 24 fillért.

45. Ugyanazon jkv 63-ik pontja szerint a ládbessenyői egyház presbyteriuma, lelkész és tanító hozzájárulásával az iránt kérelmezett, hogy a lelkészi és tanítói hivatal tulajdonát képező, múlt télen kivágott mintegy 10 holdnyi erdőterületnek szántófölddé leendő átalakítása engedtessek meg oly módon, hogy az egy éven át feltörés céljából osztassék ki egyes vállalkozók között, ez egy évi használat után a feltört

terület az egyház haszonélvezetébe menne át 10 évre azon feltétel mellett, hogy e 10 éven át a használatért az egyház fizetné lelkész helyett az őt illető „Cseplye“ szántó és rét tagbirtok utáni összes, valamint a tanító helyett a „Cseplye“ szántó és rét utáni fele adót. A jövedelemtöbbletből az egyház adósságai lennének törlesztve. Az ügy helyszini megvizsgálásával és véleményes jelentés előterjesztésével szakaszbeli tanácsbírák bízták meg.

Dávid József szakaszbeli tanácsbíró a helyszini vizsgálatot megejtve, véleményezi, hogy folyamodó egyház presbyteriumának kérelme megadható, mert:

1. a kivágott erdőterületnek újraültetése nagy költséget róna a különben is szegény egyházra;

2. Az egyház 10 évig bizonyos jövedelemhez jutna, melyből adósságát részben törleszthetné;

3. a lelkész és tanító failletménye — ha a terület erdőnek nem marad is — díjlevélileg biztosítva van;

4. az egyháznak az úrbéreseké között van különben is erdeje, mely üzemterv szerint kezeltetik.

Miután a kiirtott erdőterületnek szántófölddé alakítása úgy az egyház, mint a lelkész és tanítóra előnyös leend, amennyiben jövedelmeiket szaporítani fogja, közgyűlésünk helyesli az egyház szándékát s szívesen megengedi a jelzett erdőterület szántófölddé alakítását, ha az állami erdészeti hivatal részéről e tekintetben semmiféle akadály nem forog fenn; ennél fogva utasítja az egyházi előljáróságot, hogy a kiirtott erdőterületnek az üzemterv szerint állami kezelés alól leendő kivétele tárgyában az illetékes m. kir. erdészeti hivatalnál a kellő lépéseket tegye meg s az eredményről jövő gyűlésünkre tegyen jelentést.

46. Ugyanazon jkv 66-ik pontja szerint a meszesi egyház szellemi és anyagi ügyeinek mélyreható megvizsgálásával Szuhay Benedek és Bárczay László tanácsbírák bízták meg azon útasítással, hogy eljárásuk eredményét közgyűlésünkhöz terjesszék be.

Küldöttek a presbyterium jelenlétében az egyház szellemi és anyagi ügyeit megvizsgálván, a vizsgálat eredményét következőkben tüntetik fel:

a) az 1903, 1904, 1905. évi állami adók fizetetlenek, ezeknek összege	---	---	---	---	230 K 43 f.
b) a tanítói nyugdíj, valamint a 30 filléres járulék, gondnok beismerése szerint, több évről be van ugyan szedve, de a kir. adóhivatalba nincs beszállítva.					
c) egyenérték-illeték 1904—1905. évekre hátralékban van	---	---	---	---	35 „ 66 „
d) állami erdőtiszti fizetés 1904—1905. évekre hátralékban van	---	---	---	---	8 „ 92 „
e) közalapi tőkesegély kölcsön	---	---	---	---	2000 „ — „
ennek 1904—1906. évi $1\frac{1}{2}\%$ -je fizetetlen	---	---	---	---	30 „ 90 „
f) egyházkerületi adósság	---	---	---	---	758 „ — „
ennek 1 évi kamata	---	---	---	---	9 „ 48 „
régibb kamatok és perköltségek	---	---	---	---	8 „ 75 „
g) egyházi építkezésekre a lelkésztől kölcsön vett tőke összege	---	---	---	---	1452 „ 16 „
ennek 1905. végéig eső kamata	---	---	---	---	87 „ 43 „
h) lelkész és tanító részére 1904—1905. évekre vett fáért tartozás	---	---	---	---	80 „ — „
i) Keresztesi Ferencnek tartozás	---	---	---	---	200 „ — „
ennek kamata 1905. végéig	---	---	---	---	12 „ — „
k) gondnoknak 1905. évi túlkiadásába tartozás	---	---	---	---	53 „ 30 „
összesen az egyház adóssága kitesz	---	---	---	---	4967 K 03 f.
ehez fog jönni az 1906. évre eső állami adó, tanítói nyugdíj, illetékek, kamatok stb	---	---	---	---	550 „ — „
összes teher	---	---	---	---	5517 K 03 f.,
melyből a közalapi tőkesegély kölcsönt levonva	---	---	---	---	2000 „ — „
marad sürgősen fedezendő tartozás	---	---	---	---	3517 K 03 f.

Ezenkívül a lelkészlak összeomlással fenyeget, az istálló düledező állapotban van, mindkettő sürgős építést igényel, mely építkezés mintegy 10,000 koronával terheli meg a különben is zilált viszonyok között levő egyházat.

Megjegyzendő, hogy az egyház sürgős tartozásainak fede-

zésére van ugyan az 1904. évről egy 2416 kor. 45 fillérről szóló kivetés, de ebből csak 690 kor. 53 fillér folyt be, 1725 kor. 92 fillér pedig hátralékban van.

Az egyház presbyteriuma küldötség útján azon kérelmét terjeszti közgyűlésünk elé, hogy a pusztulás szélén álló egyház segítségére sietni és részére hosszú lejáratú törlesztéses kölcsönt szerezni méltóztassék, hogy ebből összes tartozásait kifizethessék és összeomlófélben levő épületeiket felépíthessék.

Közgyűlésünk meglöbbenve vesz értesülést a meszesi egyház zilált anyagi helyzetéről, a legszigorubban utasítja lelkészt és presbyteriumot, hogy az egyház anyagi ügyeit lelkiismeretesebben és pontosabban vezessék s saját hatáskörükben igyekezzenek minden eszközt felhasználni, melynek segélyével az egyház a pusztulás örvényéből kiemeltessék. Kérje fel presbyterium a lelkészt, hogy a tőle kölcsönvett tőke után — melyet közgyűlésünk engedélye nélkül adott s kamatmentesen ígért — ne számítson kamatot s amit eddig felszámolt is, engedje el. A kivetési összegből kint levő tetemes hátralékot a polgári hatóság segélyének igénybe vételével hajtassa be s abból sürgős tartozásait fizesse ki.

Egyházmegyénk a maga részéről szívesen segédkezet nyújt a süllyedő egyház kiemelésére, az egyház ügyeinek rendezése végett egy 3 tagú bizottságot küld ki a helyszínére: Szuhay Benedek, gróf Vay Tihamér tanácsbírókat és dr. Sáfrán Dezső e. m. ügyészt s ezen bizottságot megbízza, hogy az egyház épületeit vizsgálja meg, a szükséges építkezések mérvét, azok hozzávetőleges költségeit, a szükséglet mikénti fedezésének, illetve törlesztéses kölcsön felvételének módozatait a presbyteriummal egyetértőleg állapítsa meg; hívja meg a tárgyalásra az abodi leányegyház presbyteriumát is, s a két presbyterium együttes ülésében igyekezzék odahatni, hogy békés egyetértéssel állapítsák meg az építkezéshez leendő hozzájárulási arányt, tekintetbe

véve azon körülményt, hogy a meszesi lelkész Abodnak is lelkésze s az abodi hívek is élnek a meszesi lelkész szolgálatával; általában vizsgálja meg a kiküldött bizottság a meszesi és abodi egyházak mindenféle ügyeit s eljárása eredményéről felvett jegyzőkönyvet véleményes jelentése kíséretében jövő tavaszi közgyűlésünkre terjessze be.

47. Ugyanazon jkv 70. pontjában a sajkókazinci egyház presbyteriuma utasítva lett, hogy az első és második tanító díjlevelét közgyűlésünk fenti számú határozatában foglalt utasítás szerint készítse el s azokat kellően felszerelve terjessze be.

Miután presbyterium az utasításnak nem tett eleget, — amennyiben csakis a második tanító díjlevelét terjesztette be s ezt is a gyűlési határozattól eltérőleg készítette el. újabban utasítja közgyűlésünk a s.-kazinci egyház presbyteriumát, hogy előbbi határozatunknak pontosan tegyen eleget, úgy az első, mint a második tanító díjlevelét az egyházmegyei határozatnak megfelelőleg készítse el s a főtiszt. egyházkerületi gyűléshez leendő felterjesztés végett — presbyteriumi és egyházközségi közgyűlési határozattal kellően felszerelve, jövő közgyűlésünkre terjessze be.

48. Ugyanazon jkv 75. pontjára vonatkozólag egyházmegyei ügyész jelenti, hogy a rakacaszendi egyháznak Vattay Bertalan volt ügyész íratái között talált 10 drb. kötvényét az egyházi előjárásnak felvilágosítás és biztos értesítésnyújtás végett elküldötte és azokra a következő értesítés érkezett be:

1. az 1, 2, 3. számú kötelezvények adósok által már régebben kifizetettek;

2. a 4. és 5. számú kötelezvények új kötvényekkel kicseréltek;

3. a 6. számú kötelezvény elfogadó adósa meghalt, azonban örökösei a követelést új kötvénnyel biztosították.

4. a 7. és 8. szám alatti kötvényen szereplő tartozás fenn

áll, adós Kis József több évről kamattal hátralékban van. Ez a követelés adós ingatlanaira is be van kebelezve.

5. a 9. számú kötvényen levő tartozás fenn áll, adós a kamatot rendesen fizeti.

6. a 10. számú kötelezvényre egyh. előjáróság felvilágosítást adni nem tudott.

Közgyűlésünk ügyész jelentését tudomásul veszi s az abban foglaltak helyszini felülvizsgálását egyházlátogatóságra bízta.

49. Ugyanazon jkv 78. pontjában a lászlófalvi egyház módosított és szabályszerűen felszerelt lelkészi díjlevelének beterjesztésére utasított.

Lelkész jelentése alapján közgyűlésünk megengedi, hogy a kért díjlevel heterjesztése jövő tavaszi gyűlésre halasztassék.

50. Ugyanazon jkv 80-ik pontjában a radistyáni egyház presbyteriuma kint levő 57 kor. földhaszonbér behajtására és hátralékainak kifizetésére lett utasítva, azonban jelentése e tárgyban nem érkezett be.

Az utasítás pontos teljesítésére presbyteriumot ismételten felhívjuk s ezen ügyet az egyházlátogatóság figyelmébe ajánljuk.

51. Botos József ugyanazon jkönyv 55. pontjára vonatkozólag jelenti, hogy Lászlófalván mint egyházmegyei küldött megjelent s az ott felvett s csatolt jegyzőkönyv tanúsága szerint arról győződött meg, hogy a lászlófalvi lelkész és tanító failableke évi jövedelem lévén, nem töke természetű s az évről-évre joggal megilleti a mindenkori lelkészt és tanítót.

Közgyűlésünk e jelentést tudomásul veszi s az érdekelteket írásban értesíteni határozza.

52. Ugyanazon jkv 82-ik pontjára vonatkozólag a kondói lelkész jelenti, hogy mindennemű hátralékok behajtása

folyamatban van, azonban jelentésében a templom kijavítása és a hiányzó nyilvántartási jegyzék felől említést nem tesz.

Az ügy megvizsgálását egyházlátogatóságra bizzuk.

53. Ugyanazon jkv 83-ik pontjára a nekézsenyi presbyterium jelenti, hogy 3 évi egyenértékleték-hátralékát mielőbb rendezni fogja.

Egyházlátogatóság figyelmébe ajánltatik.

54. Ugyanazon jkv 85-ik pontjára a mályinkai egyháztól jelentés nem érkezett.

Egyházlátogatóság figyelmébe ajánljuk.

55. Ugyanazon jkv 89. pontjára vonatkozólag a szalonai egyház jelenti, hogy az egyházi épületek jó karbahozattak.

Tudomásul vesszük s egyházlátogatóság figyelmébe ajánljuk.

56. Ugyanazon jkv 91-ik pontjában a meszesi egyház utasítva lett, hogy adósságai után a kamatokat fizesse ki, a hiányzó számadási nyugtákat szerezzze be, parochialis könyvszekrény beszerzése céljából segélyért folyamodjék.

Ezen ügyek megvizsgálása a helyszínére kimenendő bizottságra bízatik

57. Ugyanazon jkv 92-ik pontjára vonatkozólag az abodi egyház presbyteriuma jelenti, hogy düledező állapotban levő templomának kijavítására önkéntes adakozásra szólította fel a híveket, melynek eredménye 1120 korona megajánlása lett: minthogy pedig ez összeg a jelzett célra kevés, kéri a nt. egyházmegye hathatós anyagi támogatását is.

Ezen ügy a Meszesre kiküldött 3 tagú bizottság figyelmébe ajánltatik.

58. Ugyanazon jkv 93-ik pontjára vonatkozólag a ládbessenyői presbyterium jelenti, hogy az adósságok utáni kamatokat, tanítói nyugdíjat, egyenérték illeteket, állami adókat az egyház nyári termésének árából mielőbb ki fogják fizetni.

Ezen jelentésben foglaltak megvizsgálását egyházlátogatásra bizzuk.

59. Tárgyalás alá vétettek az országos közalaphól segílyt kérő egyházak kérvényei, melyekre közgyűlésünk bírálata a következő:

1. Rakacaszend egyházi épületének renoválására kér 2000 koronát

Mint idegen nemzetiségűek közzé ékelt csekély népességű igen szegény egyház, ajánltatik 1200 kor. segílyre.

2. Nekézsény építkezésre kér 1200 koronát.

Úgy az egyház, mint a hívek szegény helyzetben lévén, ajánltatik 1000 korona segílyre.

3. Felsőbarcika templomának és tornyának javítására és adósságtörlesztésre kér 1428 koronát.

Tekintettel a hívek csekély számára és szegénységére, ajánltatik 600 korona segílyre.

60. Bármely tárból segílyt kérnek: a *bárcai, ládbessenyői, lászlófalvi, mályinkai, kápolnai, bábonyi, rakaca-szendi, vadnai* egyházak; *Kőrösi István, Pataky János, Bárdos István, Doktor Gyula, Farkas József* lelkészek; Reho Jánosné lelkész-özvegy, Rác Zsigmond, Demeter Borbála, Ujlaky Vilma lelkészárva; Révay Miksa tanító, Fodor Lajosné, Rozgonyi Istvánné, Urbán Bálintné tanító-özvegy.

Ezen segíly-kérvények elintézés végett a segílyosztó-bizottsághoz áttétnek.

61. Olvastatott a nekézseni egyház előjáróságának a főt. egyházkerületi közgyűléshez is felterjesztendő kérvénye, melyben a hívek szegénysége csekély számukra és tetemes szükségleteikre való tekintetből 500 korona segély eszközzését kéri.

Közgyűlésünk meg lévén győződve arról, hogy a kérvényben foglaltak mind igazak s az egyház anyagi helyzete mélyen elszomorító: nevezett egyház kérvényét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez meleg pártolással felterjeszti.

62. Olvastatott *Rozgonyi László* nekézseni lelkész kérvénye, melyben szenvedett kárait, betegségére és szegénységére való tekintetből öt 500 kor. segélyre ajánlani méltóztassék.

Közgyűlésünk nevezett szegény lelkész kérvényét azon óhajtással terjeszti fel felettes hatóságainkhoz, vajha a zörgetőnek nyíltatnék, a kérelmezőnek adatnék, mert a nagyobb segélyre föltétlen rá van szorúlva!

63. Olvastatott *Farkas József* hegymegi lelkész kérvénye, melyben a főt. egyházkerülethez benyújtandó s.-kérvényét pártoló véleménnyel kéri fölterjeszteni.

Ismerve folyamodó lelkész megrendült anyagi helyzetét; szenvedett anyagi kárait való tekintetből a legmagasabb segélyre melegen ajánlatik.

64. Olvastatott dr. *Sáfrán Dezső* ügyészi jelentése az általa elővitt ügyekről.

Tudomásul vétetik.

65. Az egyházlátogatási járások következőleg osztattak el:

1. A bánvölgyi járásba: *Szuhay Benedek* t. bíró és *Bárdos István*.

2. Az edelényi járásba: *Elek József* egyházmegyei aljegyző és *Szentmártoni Dániel*.

3. A sajóvámosi járásba: *Dávid József* t. bíró és később megnevezendő társa.

4. A sajoszentpéteri járásba: *Botos József* t. bíró és *Demeter Bertalan*.

5. A vadnai járásba: *Bodnár István* t. bíró és *Batta József*.

66. Az Ungváron 1906. október 14—16. napjain tartandó papszenteléssel összekötött egyházkerületi közgyűlésre elnökségen kívül, mint képviselők kiküldetnek ;

papi részről: *Bodnár István, Botos József, Dávid József* t. bírák; világi részről: *Székrenyessy Árpád, Bárczay László* v. tanácsbírák, *Molnár László* v. főjegyző.

67. Lelkészavatásra ajánlatnak egyházmegyénk kebeléből: *Lengyel Gyula* kondói, *Csiky Zoltán* ladbessenyői, *Nagy Ferenc* damaki ifjú lelkipásztorok,

kik utasítatnak, hogy rövid életrajzi adataikat 8 napon belül haladéktalanul küldjék el az egyházmegyei papi főjegyzői hivatalhoz s a föl-szentelésen hivatalos papi ruhában kell megjelenniök.

68. Jövő évi tavaszi közgyűlésünk helye:

Parasznya lesz.

69. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván:

Meghitelesítették.

KÖZIGAZGATÁSI BIRÓSÁGI ÜGY.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

Felvetetett Sajószentpéteren, a felső-borsodi ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága, mint időszaki tanács részéről, 1906. július hó 17-én tartott ülésben

Kalás Béla sajtóvelezdí ev. ref. egyháztág templomi székpere.

Jelen voltak: Vadász Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, elnökök, Dávid József papi-, Szekrényessy Árpád és Zsóry Gusztáv világi tanácsbírák, mint szavazó-bírók, Molnár László vil. főjegyző, a bíróság jegyzője, ügyis, mint előadó. — A felek részéről: Kalás Béla és özvegy Dienes Andrásné sajtóvelezdí egyháztágok; az egyház részéről: Bodnár István lelkész és Sáfrány József gondnok.

Elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitotta s az ügy előadásával megbízva volt világi főjegyzőt annak előterjesztésére fölhívta.

Molnár László v. főjegyző, mint előadó az ügyet közelebbről ismertette, előadja, hogy a sajtóvelezdí egyház presbyteriuma, mint elsőfokú bíróságnak az 1906. év február hó 25-én kelt azon határozata ellen, mely szerint Kalás Bélát és nejét az őket törvényesen megillető Kalas-féle templomi székpbe helyezi, Kalás Béla felebbezést adott be, minek folytán ntü esperes úr az ügy megvizsgálására vizsgáló-biztosokat küldött ki, akik f. é. május hó 25-én a sajtóvelezdí egyházban megjelenve, a vizsgálatot foganatosították s a vonatkozó jegyzőkönyvet és iratokat belerjesztették. Ezek felolvasása és ismertetése után elnökség fölhívta jelenlevő feleket észrevételeik s további bizonyítékaik előterjesztésére, kik azonban semmi újabb és lényeges dolgot előadni nem tudván: a bíróság visszavonúlt és zárt ülésben meghozta egyhangúlag az alábbi határozatot.

Határozat.

A sajóvelezdi ev. ref. egyház presbyteriumának 1906. évi február hó 25-én tartott ülésében hozott azon elsőfokú határozatát, mely szerint Kalas Bélát és nejét kérelmükkel elutasítja s az őket törvényesen megillető u. n. Kalas-féle templomi székbe helyezi, az egyházmegyei közigazgatási bíróság időszaki tanácsa másodfokúlag helybenhagyja s Kalas Bélát és nejét a vizsgálat alkalmával felmerült 32 kor., a tárgyalás alkalmával felmerült 18 kor., összesen 50 kor.-ban ezennel megállapított költség megfizetésére kötelezi s ezt az összeget az esperesi hivatalnál általuk előzőleg letett 50 kor.-ból kiutaltványozza.

Indokok:

Az elsőfokú határozat, az abban felhozott indokokon kívül még azért is helybenhagyandó volt, mert a vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a sajóvelezdi egyház presbyteriuma 1892. év április hó 6-án, — 1892. év aug. hó 8-án, 1900. év ápr. hó 29-én és 1903. év szept. hó 20-án hozott határozataival, valamint a felsőborsodi ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága 1898. ápr. hó 18-án, Szendrőn tartott ülésében, — felebbezés folytán sajóvelezdi székperben, — úgy határozott, hogy minden esetben az atya, vagy a férj jogán megillető templomi szék használati jogát biztosította az érdekelt feleknek.

A költségek megállapítása az E. T. 319 §-a alapján történt.

E határozat felek előtt nyilvános ülésben nyomban élőszóval kihirdettelett.

Kelt mint elől.

VADÁSZY PÁL

esperes,
egyházi elnök.

RAGÁLYI BÉLA

e.-megyei gondnok,
világi elnök.

MOLNÁR LÁSZLÓ

e.-megyei vil. főjegyző,
a bíróság jegyzője.

II.

**Bárdos István lászlófalvi lelkész felebbezési panasza párbér-
kivetési ügyben.**

*Jelenvoltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla e. m. gondnok
elnöke alatt: Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József,
Szuhay Benedek, Szekrényessy Árpád, Zsóry Gusztáv, Bárczay László,
Zsóry György tanácsbírók és Elek József e. m. aljegyző, mint bírósági
jegyző.*

Elek József bírósági jegyző — mint előadó — részletesen ismerteti Bárdos István lászlófalvi lelkész azon panaszát, miszerint ő felhívta a presbyteriumot, hogy azon lászlófalvi egyháztagekat, kik e folyó évben egy nagyobb majorsági birtokot vásároltak — ezen vett földjeik után is rójja meg papi s tanítói fizetéssel és egyházi adóval, azonban presbyterium az 1906. év aug. hó 19-ik napján tartott ülésében határozatilag kimondotta, hogy miután párbérrel csak úrbéres nyomásos földjeik után rovatók meg, a jelenleg vett majorsági birtok után nem bajlandók sem fizetni, sem kivetést tenni.

Lelkész a presbyterium határozatába nem nyugodott bele, hanem azt bíróságunkhoz felebbezi, hogy ez végzésileg kötelezze az illető majorsági birtokot vevő feleket lelkészi párbérfizetésre.

A díjlevél átvizsgálása és felek kihallgatása után a bíróság zárt ülésben következőleg

határozott:

Bárdos István lászlófalvi lelkész felebbezett panaszával elutasítatik,

mert:

a lelkészi díjlevél 1-ső tétele világosan kimondja, hogy az egyháztagek a volt úrbéres földek után tartoznak lelkészi pár-

hért fizetni, a kérdéses vett birtok pedig határozottan nemesi majorsági birtok.

Ezen határozat azonban az egyháztagnak más természetű — egyházfentartási célokra — földbirtok vagy államadó arányában leendő megadóztatását nem érinti.

A határozat jelenlevő felek előtt kihirdetve, azok abban megnyugodtak.

Kelt mint elől.

VADÁSZY PÁL

esperes,
egyházi elnök.

RAGÁLYI BÉLA

e. m. gondnok,
világi elnök.

ELEK JÓZSEF

e. m. aljegyző,
mint bírósági jegyző.

III.

Balogh Bénéiamin nekézseni egyháztagnak székpere.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnökle alatt Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek egyházi, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György vil. tanácsbírák.

Zsóry György, mint ez ügyben nyomozással megbízott egyik kiküldött, az E. T. 310. §-ának c) pontja értelmében nem szavaz.

Elnök az ügy megnevezésével az ülést megnyitván, Botos József az ügyet közelebbről ismerteti s a jelenlevő szabályszerűen meghívott érdekelt felek meghallgattatván, a bíróság zárt ülésben meghozta következő másodfokú

végzését:

A nekézseni presbyterium bíróságának ítélete abban a részében, melyben a Szabó-család női tagjait fegyelmileg bünteti, nem érintetik; azon részét pedig az ítéletnek, melyben a presbyterium bírósággá alakulva, a vitás székpereben ítélezett; — az ítéletet feloldja, az erre vonatkozó eljárást megsemmisíti s utasítja a nekézseni presbyteriumot, hogy a Balog Bénéiamin

panaszát, mint közigazgatási ügyet, presbyteri gyűlésen — bírósággá nem alakulva — újra tárgyalja.

Indokok:

A Szabó-család női tagjai megbüntetését tartalmazó ítéleti rendelkezés az egyházközségi bíróságnak hatáskörébe tartozott, így abban helyesen járt el, — mivel ezen rész ellen felebbezés nem adatott be, az egyházmegyei bíróság nincs jogosítva az ítélet ezen részét érinteni. Ellenben az ítéletnek azon részét, melyben Balogh Bénéiamin által panaszolt székpert a presbyterium egyházközségi bírósággá alakulva, ítélettel döntötte el, feloldani s az azt megelőző eljárást megsemmisíteni kellett, mert az E. T. 277. §-a értelmében az egyházközségi bíróság hatáskörébe kizárólag fegyelmi ügyek tartoznak; az itt vitássá tett székker pedig nyilvánvalóan nem fegyelmi, hanem közigazgatási ügy.

Ezen határozat a felek előtt nyilvános ülésben kihirdettetett.

Kelt mint fent.

VADÁSZY PÁL

esperes, egyházi elnök.

SZUHAY BENEDEK

egyházmegyei papi főjegyző,
a bíróság jegyzője.

RAGÁLYI BÉLA

egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

IV.

Csoltó János, volt ládbessenyői ideiglenes tanító panaszos ügye.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek papi, Szekrényessy Árpád, Gróf Vay Tihamér, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák és Molnár László világi főjegyző, mint a bíróság jegyzője.

Dávid József és Szekrényessy Árpád, mint ez ügyben nyomozással megbízott tanácsbírák, az E. T. 310. §. c. pontja értelmében, a bírák páros száma miatt pedig Zsóry György, mint legfiatalabb tanácsbíró, nem szavaztak.

Elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitotta, az ügy előadásával megbízva volt világi főjegyzőt annak előterjesztésére fölhívta.

Molnár László világi főjegyző, mint előadó, előadja, hogy Csoltó János, volt ládbessenyői; jelenleg bábonyi ideiglenes tanító, már ez év tavaszán, Boldván tartott egyházmegyei közigazgatási bírósági ülésre, panaszos kérvényt adott be, többféle követelési ügyben a ládbessenyői egyház ellen; de mert az ügy kellőleg nem volt előkészítve, érdemleges határozathozatal, az ügy megvizsgálására szakaszbeli tanácsbírák küldettek ki.

Ezek jelentése szerint, a panaszos kérvény 2. 3. 4 pontjaiban foglaltak békés uton elintézését nyertek. Csupán az 1. pontban említett 2 köből zab iránti része maradt elintézetlenül s igényel bírói beavatkozást.

Az ügy további ismertetése után, elnökség megállapítja, hogy a felek a tárgyalásra szabályszerűen megidézettek, azonban csak a ládbessenyői gondnok jelent meg.

Ezután a bíróság zárt ülésre alakult s meghozta egyhangúlag a következő

határozatot.

Csoltó János panaszost a bíróság, panaszával elutasítja.

Indokok:

Mert a vizsgálati jegyzőkönyvből kitünőleg is, panaszos Csoltó János, nem a ládbessenyői egyházat, hanem Lengyel Gyula volt ládbessenyői, jelenleg kondói lelkészt tartja adósának, a követelt két köből zabbal; ennek következtében, mint-hogy itt nem díjlevélből eredő, hanem magánjogi követelésről van szó, ezt az ügyet a bíróság, hatáskör hiánya miatt, el nem bírálhatja.

Ezek után az elnökség az ülést ismét nyilvánossá téve, jelen volt gondnok előtt a fenti határozatot élő szóval kihirdette, panaszossal pedig írásban közölni rendeli.

Kelt mint elől.

VADÁSZY PÁL s. k.
esperes,
egyházi alnök.

MOLNÁR LÁSZLÓ s.k.
ehm. világi főjegyző.
a bíróság jegyzője.

RAGÁLYI BÉLA s. k.
egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

V.

Ablonczy Sándor laki tanító tandíjkövetelési ügye.

Jelen voltak : Vadászy Pál esperes, egyházi elnök, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, világi elnök, Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek papi, Szekrényessy Árpád, Gróf Vay Tihamér, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák és Molnár László világi főjegyző, mint a bíróság jegyzője.

Zsóri György, mint legfiatalabb tanácsbíró, a bírák páros száma miatt ez ügyben nem szavazott.

Elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitotta s az ügy előadásával megbízva volt világi főjegyzőt annak előterjesztésére fölhívta.

Molnár László világi főjegyző, mint előadó, az ügyet bőven ismertetve előadja, hogy Ablonczy Sándor laki tanító az egyháztól, az általa tanított más vallású gyermekek után fizetett tandíjat, az egyházkerületi népiskolai szabályrendelet 39. §. c. pontja alapján, maga részére megállapíttatni kéri.

Az ügy ismertetése után elnökség a jelenlevő feleket észrevételeik előterjesztésére, bizonyítékaik előadására fölhívja.

Felek észrevételeiket mindannyian előadják, aktaszerű bizonyítékaikat fölmutatják; beható tanácskozás és megvitatás után, elnökség a tárgyalást befejezettnek jelenti ki.

Ezek után a bíróság zárt üléssé alakult s meghozta egyhangulag a következő

határozatot.

Kötelezzük a laki egyház presbyteriumát, hogy az Ablonczy Sándor tanító által tanított, más vallású gyermekekért fizetett — kétszeres — tandíjnak a felét, vagyis a rendes tandíjat panaszosnak fizesse ki. — Az ilyen tandíjnak a másik fele, iskolafenntartás céljára, az egyház pénztárát illeti.

Indokok :

A tárgyalás során fölmutatott díjlevél szerint ugyan, a más vallású gyermekek tandíjára tanító igényt nem tarthat; arra való

tekintettel azonban, hogy a tiszáninnyi ev ref. egyházkerület által alkotott népiskolai szabályrendelet, a szóbanforgó díjlevél után kelt, mégpedig ennek a szabályrendeletnek az intézkedéseivel, egy egyházközség határozata nem ellenkezhetvén, — e szabályrendelet 39. §. c. pontjában foglaltak figyelemben tartásával, a határozat rendelkező részében így módon kellett határoznunk.

Ezek után az elnökség az ülést ismét nyilvánvalóvá téve, a fenti határozatot, jelen volt összes felek előtt élő szóval kihirdette, akik megnyugvásukat bejelentették.

Kelt mint elől.

VADÁSZY PÁL s. k.
esperes,
egyházi elnök.

RAGÁLYI BÉLA s. k.
egyházmegyei gondnok
világi elnök.

MOLNÁR LÁSZLÓ s. k.
egyházmegyei világi főjegyző.
a bíróság jegyzője

VI.

Az időszaki tanács megalkotásáról.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek papi; Szekrényessy Árpád, gr. Vay Tihamér, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák.

A bíróság az E. T. 283. §. értelmében az időszaki tanácsot megalkotja s abba egy évi időtartamra megválasztja:

I. Tagokul: Svingor József, Szekrényessy Árpád, Zsóry György; póttagokul: gr. Vay Tihamér, Dávid József (s az új papi tanácsbíró).

II. Tagok: Szuhay Benedek, Miklós Ödön, Zsóry Gusztáv; póttagok; Botos József, Bodnár István, Bárczay László Mely jegyzőkönyv felolvastatván, hitelesítettik.

Kelt mint fent.

VADÁSZY PÁL
esperes.

RAGÁLYI BÉLA
egyházmegyei gondnok.

SZUHAY BENEDEK
papi főjegyző.

II.

FEGYELMI BIRÓSÁGI ÜGY.

A felsőborsodi ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának 1906. szeptember 4-én
Edelényben tartott ülésében fölvelt

J E G Y Z Ö K Ö N Y V E.

I.

Székely Szőke Sámuel berentei tanítónak a berentei presbyterium, lelkész, lelkészné ellen folytatott panaszos ügye, mely az 1906. tavaszán Bódván tartott egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvében II. szám alatt foglalt egyházmegyei fegyelmi bírósági ügyből az egyházkerületi fegyelmi bíróság 1906. Miskolcon tartott tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvében elkülönített és külön ügyként tárgyalatott.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek egyházi, Szekrényessy Árpád, gr. Vay Tihamér, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák.

A felek részéről: Sz. Szőke Sámuel személyesen.

Panaszlottak részéről szabályszerű megidézés dacára : senki.

Nem szavaztak Bodnár István, Bárczay László, Svingor József, Zsóry Gusztáv ez ügyben eljáró vizsgáló-biztosok.

Elnök a nyilvános ülést megnyitván, felhívása folytán Szuhay Benedek tanácsbíró előadó, előadja, hogy a vizsgáló-biztosok által beterjesztett jegyzőkönyvben Sz. Sz. Sámuel panaszos, panaszát visszavonja, maga részéről az eljárást beszüntelti s kéri az egyházmegyei fegyelmi bíróságot is az eljárás beszüntetésére.

Jelen levő Sz. Szőke Sámuel panaszos ezen kérelmét elő

szóval is megújítván: a bíróság zárt ülésre alakult s meghozta következő

végzését:

Sz. Szöke Sámuelnek, a berentei presbyterium, lelkész és lelkészné ellen folytatott fegyelmi ügye a magánpanasz visszavonása folytán, mivel hivatalból az eljárás nem volt elrendelve, megszűntnek kimondatik.

Ezen végzés nyílt ülésben Sz. Szöke Sámuel előtt kihirdetett, panaszlottakkal írásban közölni rendeltetik.

Kelt mint fent.

VADÁSZY PÁL
esperes, egyházi elnök.

RAGÁLYI BÉLA
egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

SZUHAY BENEDEK
egyházmegyei papi főjegyző,
a bíróság jegyzője.

II.

A berentei lelkész és presbyteriumnak magánpanasza folytán, valamint az egyházmegyei fegyelmi bíróság elnöksége rendelkezéséhez képest Székely Szöke Sámuel berentei tanító ellen hivatalból is folytatott panaszos ügye, mely az 1906 tavaszán Bódván tartott egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvében II. sz. alatt foglalt egyházmegyei fegyelmi bírósági ügyből az egyházkerületi fegyelmi bíróság 1906 Miskolcon tartott tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvében elkülönített s külön ügyként tárgyalatott.

Jelen voltak: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Svingor József, Botos József, Bodnár István, Dávid József, Szuhay Benedek egyházi, Szekrényessy Árpád, gróf Vay Tihamér, Zsóry Gusztáv, Bárczay László, Zsóry György világi tanácsbírák és dr. Sáfrán Dezső ügyész.

Panaszosok részéről szabályszerű megidézés dacára senki.
Panaszlott: Székely Szöke Sámuel személyesen.

Nem szavaztak: Bodnár István, Bárczay László, Svingor József, Zsóry Gusztáv ez ügyben eljáró vizsgálóbiztosok.

Elnök a nyilvános ülést megnyitván, felhívása folytán Szuhay Benedek tanácsbíró, előadó előadja, hogy a panaszos presbyterium és lelkész részéről a berentei presbyterium ülésében felvett jegyzőkönyv heterjesztése mellett Lesko László lelkész jelenti, hogy Székely Szöke Sámuel kántor-tanítói állásáról lemondott azon feltétel mellett, hogy állását 1907. szept. 1-én hagyja el.

A presbyteri ülés jegyzőkönyvében ezen lemondás elfogadott; panaszosok ennek folytán panaszukat visszavonják.

A bíróság zárt ülésre alakulván, meghozta következő

végzését:

A berentei presbyteriumnak és lelkésznek Székely Szöke Sámuel berentei tanító elleni fegyelmi ügyében az eljárás megszüntették.

Indokok:

Az eljárás alapjául szolgáló magánpanasz visszavonott, a hivatalból folytatott eljárást pedig a bíróság azért szünteti be, mert egyrészt az újabb vizsgálati jegyzőkönyvből az tűnik ki, hogy panaszlott tanító az eljárás folyama alatt presbyterium jelentése szerint tetemesen megjavult, másrészt pedig lemondása által tárgytalanná válik az ellene emelt azon legsúlyosabb panasz, hogy az egyházközség békéjét feldúlja.

Ezen végzés nyílt ülésben panaszlott előtt kihirdettetett; panaszosokkal írásban közölni rendeltetik.

Kelt mint fent.

VADÁSZY PÁL

esperes,
egyházi elnök.

RAGÁLYI BÉLA

egyházmegyei gondnok,
világi elnök.

SZUHAY BENEDEK

egyházmegyei papi főjegyző,
a bíróság jegyzője.

FÜGGELÉK.

I.

LELKÉSZÉRTEKEZLETI JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a f.-borsodi ev. ref. egyházmegye 1906. évi aug. hó 14-én Edelényben tartott lelkészértekezleti közgyűlésén.

Jelen voltak:

Dávid József elnöklete alatt: Balogh István, Bartha Mihály, Batta József, Bodnár István, Bodolai Miklós, Bogdányi József, Botos József, Csík Zoltán, Csontó Károly, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Farkas József, Horváth János, Nagy Barna, Nagy Ferenc, Pataky János, Simon József, Svingor József, Szabó József, Szentmártoni Dániel, Tóth János lelkészek, Almássy Bertalan, Kun József, Tussay János, Zayzon Mihály, segédlelkészek, Ragályi Béla egyh.-megyei gondnok, Sáfrán Dezső egyh.-m. ügyész, továbbá Kovács Loránd szolgabíró, Vadászy Dezső banki tisztv. Abszenger Károly adótárnok, Illés Andor adótiszt, Papp Mihály és Csiky Árpád tanítók, mint vendégek.

Jegyző: Szentmártoni Dániel.

Elmaradásukat kimentették: Vadászy Pál esperes, Bárdos István, Barna Gyula, Beregszászy Ferenc, Bodnár Béla, Csizmadia Jenő, Doktor Gyula, Elek József, Kazay Géza, Kerekes János, Körössy István, Lengyel Gyula, Lesko László, Nagy Lajos, id. Nagy Sándor, ifj. Nagy Sándor, Osváth Zoltán, Rozgonyi László, Simon Gyula, Szuhay Benedek, Mindszenti Imre.

Nem igazolták: Almássy Lajos, Csapó János, Csiky József, Konyha Pál, Kiss Ferenc, Némedi József.

1. Közének és Csiky Zoltán bessenyői lelkész áhítattal elmondott alkalmi imája után Dávid József elnök melegen üdvözölve a jelenlevőket, tartalmas és tanulságos megnyitó-beszédet tartott, melyben felújította s találó vonásokban méltatta a nagy

Bocskay István emlékét, továbbá rámutatott az 1848.: XX. t.-c. tervbe vett végrehajtására, hangsúlyozván anaz óhaját, hogy a kormány ismeretes leiratát értekezletünk is tegye tanácskozás tárgyává s e tekintetben körvonalozzuk álláspontunkat.

Értekezlet a szép elnöki megnyitó hatása alatt kimondja, hogy Bocskay Istvánnak a haza, a protestantismus, a vallásszabadság eme hős védőjének s a bécsi béke lelkes megteremtőjének dicső emlékezetét jegyzőkönyvünk lapjain is megörökíti, egyszersmind az elnöknek köszönetet mond értekezletünk, óhajtvá, hogy a megnyitó-beszéd egyházi lapunkban is közzététessék.

2. Pataky János mályinkai lelkész felolvassa „Péter apostol jellemzése“ című munkáját, melyben bibliai alapon állva fejtegeti tárgyát nagy részletességgel.

Értekezletünk a felolvasást, mint komoly tanulmány eredményét, elismerésre méltatja, de ugyanakkor mintegy tájékozásképen elvileg kimondja, hogy jövőben inkább a gyakorlati lelkészet köréből merített munkálatok képezzék tárgyát értekezleti gyűléseinknek.

3. Az elnöki megnyitóból kifolyólag behatóan foglalkozott értekezletünk az új kormánynak az 1848.: XX. t.-c. tárgyában elfoglalt álláspontjával, közelebbről pedig a közös prot. bizottság memorandumára adott leiratával s az abban foglalt elveket alaposan mérlegelő komoly tanácskozás után a következő egyhangú határozatot hozta értekezletünk:

A kultusminister úrnak az 1848.: XX. t.-c. végrehajtására vonatkozó leiratát, tehát a kormány e tekintetbeni álláspontját általános elégedetlenséggel, sőt bizonyos aggodalommal veszi tudomásúl értekezletünk, mert ha pénzügyi tekintetben látunk is valami haladást s elismerjük is a kormánynak némi jóindulatát, ámde lényegileg s morális szempontból mérlegelve a nevezett t.

c. végrehajtását, már most, a kezdet stádiumában sem fogadhatjuk megnyugvással a kormány tervbe vett programját, nem pedig azért, mert:

a) a jelenlegi kormány nem tette magáévá az 1904-ik évi kormánynak azon kijelentését, hogy a törvényesen bevett vallásfelekezetek között a tökéletes egyenlőséget érvényesíteni fogja,

b) ugyancsak az 1904. évi kormány megígérte, hogy a közös prot. bizottság memorandumában felhozott vallási sérelmeket megvizsgálhatja s azután a közös bizottsággal egyetértőleg megállapítja azon irányelveket, melyek szerint jövőben hasonló esetek elbírálandók lesznek — a jelenlegi kormány-nyilatkozat erről sem tesz említést,

c) a successív ígért 3 millió korona is jóval csekélyebb összeg annál, mint amennyit a közös bizottság a leirathban jelzett célokra, u. m. a hívek terheinek csökkentésére, az egyházi közigazgatás költségeire és a lelkészi nyugdíjintézetre kért,

d) a közös prot. bizottság memorandumában felsorolt többi jogos kívánságaink kielégítéséről a leirat nem szól semmit s e tekintetben a legnagyobb bizonytalanságban hagy bennünket.

A felsorolt aggályos észrevételek és tárgylagos megjegyzések kapcsán kívánja értekezletünk, hogy:

a) *egyházmegyénk — felettes hatóságaink útján s azoknak hathatós közreműködésével — tegyen lépéseket az iránt, hogy az emlékiratban felsorolt sérelmes esetekre vonatkozólag a kormány mielőbb kezdjen érdemleges tárgyalást a közös prot. bizottsággal,*

b) *az 1848.: XX. t.-c. 2-ik szakaszában lefektetett alapelvekből folyó „tökéletes egyenlőség“ és viszonyosság kiemelése mellett a memorandumban felsorolt összes szükségleteink kielégítésére kívántató összeg tételes törvényben biztosíttassék s autonómiánk sérelme nélkül mielőbb rendelkezésünkre bocsáttassék.*

4. Olvastatott Kun József s.-lelkész írásbeli előterjesztése, melyben rámutatva a vallás- és közokt. miniszter képviselőjének az országos tanáregyesület előtt tartott erős felekezeti irányú beszédére s általában a klerikális szellemet középiskoláinkba bevinni akaró törekvésekre, továbbá prof. törvényhozóinknak eme veszedelmes jelenséggel szemben tanúsított feltűnő közönyösségére, de másfelől méltatva Halász Lajos ugrai orsz.-gyűlési képviselőnek ez ügyben tett parlamenti felszólalását s erélyes fellépését, indítványozza, hogy e derék képviselő iránt fejezze ki értekezletünk hálás köszönetét és őszinte nagyrabecsülését.

Értekezletünk az indítványt örömmel magáévá teszi s egyhangúlag kimondja, hogy Halász Lajos orsz.-gyűlési képviselő iránt — ki egy egész ország színe előtt egymaga bátran sikra szállt a mi igazainkért s oly követésre méltó példáját adta a sokféleképen megpróbált protestantizmus védelmezésének — őszinte elismeréssel viseltetik s őt nagyrabecsüléséről és osztatlan bizalmáról jegyzőkönyvi átíratban is értesíteni határozza.

5. Felmerült értekezletünkön az az áldatlan állapot, mely a legutóbbi időben a sárospataki theol. akadémián ijesztget bennünket t. i. a theologus ifjaknak a kolloquiumok, valamint a kápláni és papi vizsgák körül tapasztalható példátlan hanyagsága, valamint a pénzért való kolloquálási rendszer tömeges gyakorlása s e szomorú körülményt mérlegelve, annak veszedelmes következményeivel is számolva,

kimondotta értekezletünk, hogy a leendő papi nemzedéknek ezt a könnyelmű gondolkodását, hanyag kötelességérzetét erősen elítéli, a pénzért való kolloquálási rendszert törölni kívánja, ellenben az igazgató-tanácsnak és a tanári karnak a kolloquiumok és vizsgálatok megszorítására vonatkozó legutóbbi intézkedését megelégedéssel látja és üdvözl.

6. Szentmártoni Dániel felolvassa „Egy kis cura-pastoralis” című munkáját, melyben feltűnteti a kath. sajtónak s külön-

féle vallásos egyleteknek, társulatoknak lázas tevékenységét s ezzel szemben mintegy ellensúlyozásúl a prot. irodalmi termékek fokozottabb terjesztésére hívja fel az értekezlet figyelmét.

Felolvasás tudomásúl szolgált.

7. Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszti.

SZENTMÁRTONI DÁNIEL

ért. jegyző.

A FELSŐ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI ÉRTEKEZLETI KÖR ALAPSZABÁLYAI.

I. Neve.

1. §. „Felsőborsodi ev. ref. egyházmegyei lelkészi értekezleti kör“

II. Célja.

2. §. 1. A gyakorlati lelkészet körébe vágó dolgok megvitatása s azok kivitele módozata feletti eszmecsere.

2. A lelki gondozás (cura pastoralis) szélesebb alapokon való terjesztése.

3. Az egyház és hivatalnokai anyagi helyzetének, erkölcsi súlyának gyarapítása.

4. Az önkormányzati jog fentartása, gyakorlása.

5. A protestáns vallásos érzelem, öntudat ápolása szószéken, iskolában és azonkívül.

6. A lelkészi kar szellemi önművelésének fokozása.

III. Tagjai.

3. §. 1. Az egyházmegye területén működő, rendes, helyettes és segédlelkészek kötelezőleg mint rendes tagok.

2. Minden önként ajánlkozó, ügyeink iránt melegen érdeklődő kifogástalan világi férfiú, mint pártoló tag.

IV. Tagsági díjak.

4. §. 1. A rendes tagok évi köteles járulékul fizetnek lelkészi állomásuk osztályzata szerint: 1, 2, 3, 4 koronát.

2. Pártoló tagjai egyszersmindenkorra legalább 20 koronát, vagy az évenkénti legmagasabb tagsági díjat.

Jegyzet. A IV-ed osztályú egyházban működő feles papok 1 koronát, a többi feles lelkészek a 2—3—4 koronát fizetik. A segédlelkészek, bár rendes tagok, a tagsági díj fizetése alól felmentetnek.

V. Működése.

5. §. Az értekezlet működését megállapított tárgysorozat szerint köegyülésein végzi.

1. Évenként annyi közgyűlés tartatik, ahány egyházmegyei gyűlés leend. Rendes gyűléseit felváltva Sajószentpéteren és Edelényben tartja.

2. Rendkívüli esetben az elnök közgyűlést hívhat össze a mondott két egyház bármelyikébe, bármely időben.

VI. A közgyűlés teendői.

6. §. Elnökeit, jegyzőit, pénztárnokát választja általános szótöbbséggel 3 évre. A 2. §-ban megjelölt ügyek fölött tanácskozik. Indítványok, felolvasások s mindenféle szellemi munkák felett bírálatot mond. Időnként pályakérdéseket tűzhet ki, pályanyertes műveket jutalmazhat.

VII. Tisztviselők s azok teendői.

7. §. 1. Elnök, ki a közgyűlést összehívja, a tanácskozásokat vezeti, a határozatokat kimondja, egyenlő szavazatok esetén dönt, minden munkálatot bírálás végett kioszt, a hozzá írásban beadott indítványokat, bírálatokat, jelentéseket a közgyűlés elé terjeszti vagy esetleg azokat felülbírálás végett kiadja; a pénztárt időközileg megvizsgálhatja s az évi számadást a közgyűlés által választott bizottsági tagokkal megvizsgálja s azokat hitelesítési záradékkal ellátva, a közgyűlés elibe terjeszti.

2. Alelnök, az elnököt akadályoztatása esetén helyettesíti s annak jogkörét gyakorolja.

3. Jegyzők, a határozatokat jegyzőkönyvezik, a jegyzőkönyvet a tagok között körözik, az egyházmegye elé terjesztendő határozatokat, indítványokat megszerkesztik.

4. Pénztárnok: az egyházlátogatóság által beszedett tagsági díjakat, az egyházmegye dékánjától átveszi, azokról számadást vezet, a hátrálékos tagok névsorát az értekezleti elnökség útján, az egyházmegyei elnökségnek további eljárás végett beterjeszti. A pénztárnok az általa kezelt pénzekért felelős.

VIII. Tagok jogai és kötelességei.

8. §. Az értekezlet rendes és pártoló tagjai a közgyűlésen részt vesznek, indítványokat tehetnek, felolvasásokat tarthatnak; szavazati joguk azonban csak a rendes tagoknak van.

9. §. Kötelességük a rendes tagoknak a közgyűlésen megjelenni, esetleg távolmaradásukat, az elnöknél igazolni; tagsági díjaikat az egyházlátogatás alkalmával megfizetni.

10. §. Akik a közgyűlésről igazolatlanul elmaradnak s elmaradásukat, az értekezleti gyűlés napjától számított egy hét lefolyása alatt utólagosan sem igazolják: 4—4 kor. bírságban elmarasztaltatnak.

IX. Záradék.

12. §. Az értekezlet vagyonáról — feloszlása esetén $\frac{2}{3}$ többség az értekezleti közgyűlés hitelesített jegyzőkönyvével ellátva — az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

13. §. Ezen alapszabály megerősítés végett felterjesztetik az egyházmegyei közgyűlésre.

Kelt, Sajószentpéteren 1897. augusztus 26-án.

U. i. Megerősített a felsőborsodi ref. egyházmegye Nekézsenyben 1897. szeptember 7-ik napján tartott közgyűlésében.

Ezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Szuhay Benedek egyházmegyei papi főjegyző: az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 51, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69 pontokat és a III., VI. közigazgatási és az I. fegyelmi bírósági ügyet.

Molnár László világi főjegyző: a 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 pontokat és az I., IV., V. bírósági ügyet.

Elek József a 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59. pontokat továbbá, a II. közigazgatási bírósági ügyet.

A JEGYZŐKÖNYV RÖVID TARTALMA.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Esperesi félévi jelentés felolvastatik.
3. Boeskey István érdemei jkönyvbe vétetnek.
4. Távollévő igazoltatik.
5. Zsóry György vil. t. bíró esküt tesz.
6. Barta Gyula s. kazai lelkész beerősítése.
7. Bálint János, Balogi Lajos, Kövér Gyula tanítók beerősítetnek.
8. Dávid József jelentése a beiktatásról.
9. Nagy Ferenc damaki lelkész beerősítése
10. A nyomári tanítói üresedés s betöltésről való intézkedés.
11. Nagy Sándor kérvényével kapcsolatban szakácsi-i lelkész-választásra utasítottatik.
12. Kun József s. lelkész II. bizonyítványa felolvastatik.
13. Lelkészerőtekezleti jkönyv (1848. XX. t.-c. s a theol. ifjak).
14. Tanító-egyleti jkönyv.
15. Tanügyi bizottsági jkönyv felolvastatik.
16. Missiói ügyi jelentés. (E. konvent 1906. április 24. jkönyv.)
17. Iskolai ingatlanok telekkönyvi kiigazítása felőli intézkedés.
18. Az egyházi adó kivetésénél követendő irányadó szempont.
19. A tornai egyházmegye indítványa (gyakorlati kézikönyv) függőben hagyatik.
20. Balogh István t. bíró lemondása elfogadtatik.
21. Tardonai egyház adósvételi ügye felterjesztetik.
22. Tardonai kivetés megerősítetik
23. Ládbessenyői egyház követelése Lengyel Gyula volt h. lelkészen.
24. Kerekes János barcikai lelkész indítványa nem támogatatik.
25. Nagybarcai egyház és szerencsétlen tanítója felőli intézkedés.
26. Damaki parochia építés ügye megerősítetik.
27. Latinák Vilmos alapító-levele a visnyói egyház presbyteriumának kiadatik.
28. Ládbessenyői szőlő ügyben a nyomozat elrendeltetik.

29. Szentjakabi tanító díjlevelének kiállításával Szentmártoni Dániel lelkész megbizatik.
30. Némedí József 5 korona megfizetésre köteleztetik.
31. Nekézsenyi iskolaépítés ügye nyilvántartatik.
32. Nekézseny vitás kerítés ügye függőben hagyatik.
33. Küldöttségi jelentés a nagybarcai építkezésekről.
34. Farkas József hegymegi lelkész szőlőtelepítési ügye felterjesztetik.
35. Pataký János mályinkai lelkész jelentése.
36. A dédesi lelkész jelentést nem adván, az ügy egyházlátogató-ságra bizatik.
37. S.-Kazinc kötelessége teljesítésére utasittatik.
38. Kondói jelentés tudomásul szolgál.
39. A lászlófalvi hátralékok felőli intézkedés.
40. A lászlófalvi presbyterium kérése nem teljesíthető.
41. A laki lelkészi díjlevél visszaadatik.
42. A szpéteri járás főszolgabírója ismételtén felszólittatik.
43. Sajóivánkai egyház pince ügye.
44. Ládbessenyői feles lelkészi jövedelem megosztási ügye.
45. A ládbessenyői egyház kérvényo kedvezőleg intéztetik el az erdő-területnek szántóföldd é alakítása tárgyában.
46. Küldöttségi jelentés a meszesi ügyekről.
47. Sajókazinc mindkét tanítói díjlevelet köteles betérjeszteni.
48. Ügyészi jelentés a rakacaszendi kötelezvényekről.
49. A lászlófalvi díjlevél betérjesztése tavaszra halasztatik.
50. Radistyán egyh. előljároság jelentéstételre utasítottat.
51. Küldöttségi jelentés a lászlófalvi fajzásról.
52. A kondói egyház előljároságának jelentése.
53. A nekézsenyi egyház hátralékos ügye.
54. Mályinka illeték egyenértéki ügy egyházlátogató-ságra bizatik.
55. Szalonnai egyház jelentése tudomásul szolgál.
56. Meszesi hátralékos ügyek küldöttségre bizatnak.
57. Abod jelentése a templomra tett ajánlatokról.
58. A ládbessenyői egyház jelentése a hátralékos ügyekről.
59. Közalapi segély kérvények.
60. Segély kérvények.
61. Nekézsenyi egyház kérvénye felterjesztetik.
62. Rozgonyi László lelkész s. kérvénye felterjesztetik.
63. Farkas József lelkész s. kérvénye hasonlókép.
64. Egyházlátogatói járások elosztása.
65. Ügyészi jetentés.

66. Kerületi küldöttek választása.
67. Lelkész szentelésre ajánlottak névsora.
68. Jövő közgyűlés helye.
69. Jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.

II. Birósági ügyek.

- I. Kalas Béla s.-velezdí egyháztág székpere.
- II. Bárdos István lászlófalvi lelkész fellebbezett ügye.
- III. Balogh Bénéamin nekézsényi egyháztág székpere.
- IV. Csoltó János tanító párbér-követelése.
- V. Ablonczy Sándor tandíj-ügye.
- VI. Időszaki tanács megalakítása.
- VII. Székely-Szőke Sámuel fegyelmi ügye.

III. Függelék.

1. Lelkészerátekezleti jkőnyv
2. Lelkészerátekezlet alapszabályai.

